

ZAPOTRZEBOWANIE NA ZAWODY
ORAZ KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE
NA LOKALNYCH RYNKACH PRACY
W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

2017

Wojewódzki Urząd Pracy
w Rzeszowie

**ZAPOTRZEBOWANIE NA ZAWODY
ORAZ
KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE

NA LOKALNYCH RYNKACH PRACY
W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM**

**RAPORT Z BADANIA NA TERENIE
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO**

Wykonawca:

MARKET RESEARCH WORLD

ul. Stanisława Mastalerza 26/13
44-100 Gliwice

Zamawiający:

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W RZESZOWIE

ul. Adama Stanisława Naruszewicza 11
35-055 Rzeszów

Rzeszów 2017

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Założenia metodologiczne badania	5
3. Prezentacja wyników badania.....	6
4. Załącznik	48

1. Wstęp

Prezentowany raport jest efektem prac w ramach badania „**Zapotrzebowanie na zawody oraz kwalifikacje i kompetencje na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim**” wykonanego na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie (wszystkie zaprezentowane dane pochodzą z ww. badania).

Badanie przeprowadziła firma Market Research World z siedzibą w Gliwicach w okresie od września do listopada 2017 roku. Obszarem realizacji prac badawczych były wszystkie powiaty województwa podkarpackiego (21 powiatów i 4 miasta na prawach powiatu).

Badanie zrealizowano zgodnie z założeniami metodologicznymi opracowanymi przez WUP w Rzeszowie – w oparciu o ilościowe metody pozyskiwania danych: internetowe wywiady kwestionariuszowe (technika CAWI – *ang. Computer Assisted Web Interview*), telefoniczne wywiady kwestionariuszowe (technika CATI – *ang. Computer Assisted Telephone Interview*) oraz bezpośrednie wywiady kwestionariuszowe (technika PAPI – *ang. Pen and Paper Personal Interview*).

Zasadniczym celem badania było określenie potrzeb i oczekiwań przedsiębiorców/pracodawców w poszczególnych powiatach województwa podkarpackiego w zakresie zatrudniania pracowników w konkretnych zawodach oraz wymagań odnośnie posiadanych przez nich kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Cel główny został doprecyzowany w postaci następujących **celów szczegółowych**:

1. Poznanie planów przedsiębiorców/pracodawców dotyczących zmian zatrudnieniowych – aktualnych (w najbliższym roku od momentu badania) i prognozowanych (do 3 i do 5 lat od momentu badania). Zapotrzebowanie na pracowników w konkretnych zawodach powinno uwzględniać zróżnicowanie terytorialne województwa na poziomie powiatów.
2. Określenie wymagań w zakresie kwalifikacji i kompetencji stawianych kandydatom do pracy w odniesieniu do konkretnych zawodów.
3. Identyfikacja barier w znalezieniu odpowiednich kadr.

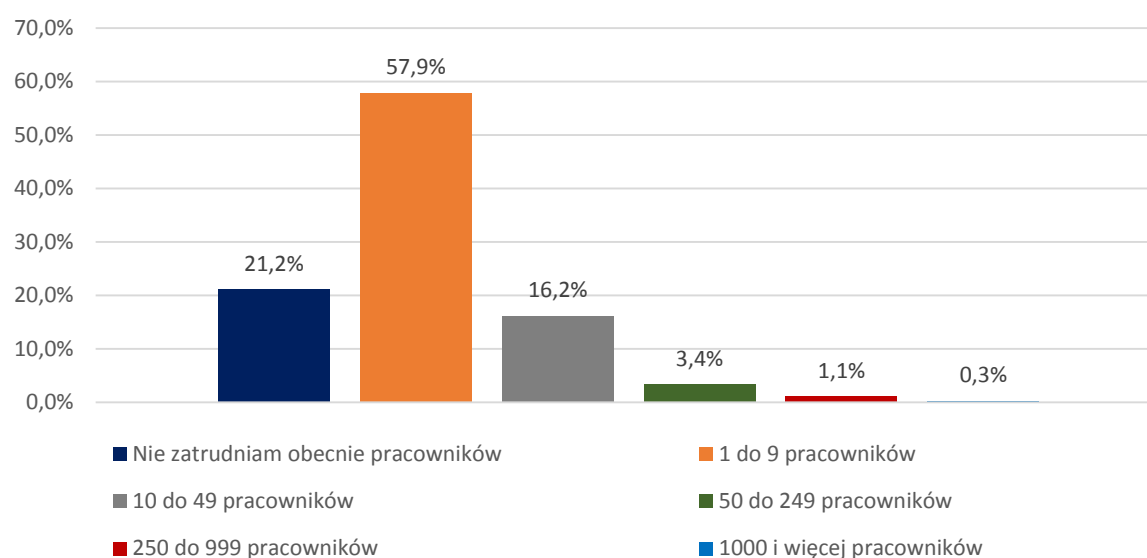
2. Założenia metodologiczne badania

W ramach ilościowego badania wykonano **10 202 wywiady** z pracodawcami z wszystkich powiatów województwa podkarpackiego – w oparciu o przygotowany kwestionariusz ankiety. Próba badawcza dobrana została w sposób warstwowo-losowy według wielkości przedsiębiorstwa oraz kryterium terytorialnego i była reprezentatywna zarówno dla województwa jak i dla każdego powiatu. Poziom ufności wynosił 95% przy maksymalnym błędzie oszacowania na poziomie 1%. Przy podziale próby uwzględniającym kryterium liczebności pracowników nadreprezentowane były podmioty małe, średnie, duże i bardzo duże ze względu na znaczącą przewagę podmiotów mikro. Operatem była baza REGON przedsiębiorstw z województwa podkarpackiego według danych GUS na dzień 31.03.2017 roku. Rozkład próby przedstawia się następująco:

Tabela 1. Rozkład próby badawczej

Wielkość przedsiębiorstwa	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON	Zrealizowana próba badawcza
Województwo podkarpackie	168 503	10 202
0 – 9 pracowników	161 103	8 067
10 – 49 pracowników	5 960	1 648
50 – 249 pracowników	1 252	345
250 – 999 pracowników	156	112
1000 i więcej pracowników	32	30

Wykres 1. Charakterystyka badanych przedsiębiorstw pod względem wielkości

Udział w badaniu pod względem dominującego rodzaju działalności wg PKD 2007¹ przedstawia się następująco:

Tabela 2. Charakterystyka badanych przedsiębiorstw pod względem dominującego rodzaju działalności wg PKD 2007

Sekcja PKD 2007	Udział % w badaniu
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2,5%
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	0,2%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	5,0%
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,4%
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,6%
Sekcja F – Budownictwo	8,8%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	16,6%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	2,3%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3,4%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	3,3%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3,4%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2,9%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6,5%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3,0%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7,0%
Sekcja P – Edukacja	11,8%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6,9%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3,0%
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	12,4%
Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,01%
Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,3%

3. Prezentacja wyników badania

31,4% przedsiębiorców w województwie podkarpackim deklaruje plany zatrudnieniowe w ciągu najbliższych 12 miesięcy – warto zauważyć, że większa część tej grupy wyraża w tym względzie postawę zdecydowaną (19,7% odpowiedzi „zdecydowanie tak” w stosunku do 11,7% odpowiedzi „raczej tak”).

¹Polska Klasyfikacja Działalności (podstawa prawna: Rozporządzenie Rady Ministrów z 24.12.2007 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. 2007 r. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm.).

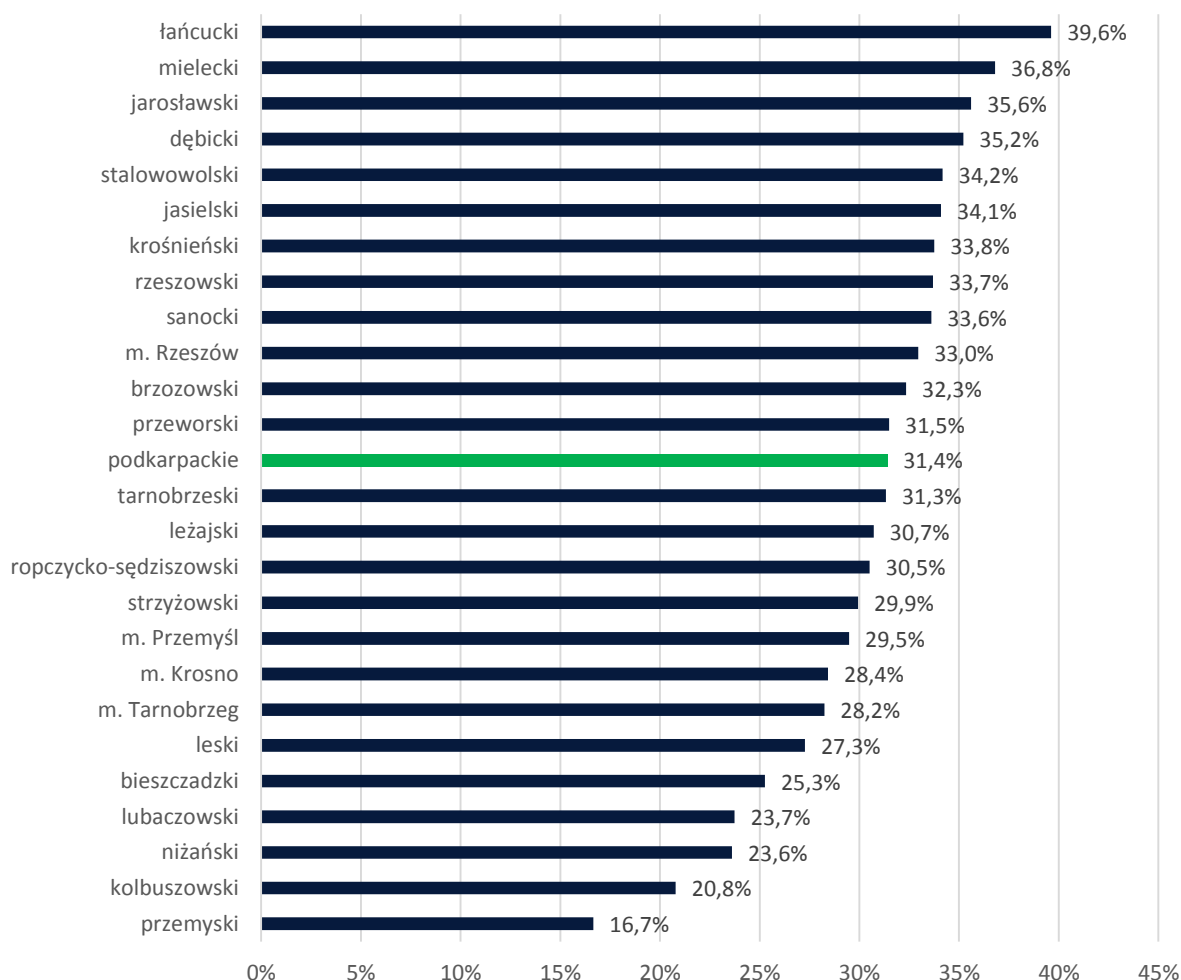
Dodatkowo co siódmy przedsiębiorca (13,5%) nie potrafi określić, czy będzie zatrudniać – oznacza to, że przynajmniej zastanawia się nad taką możliwością mimo tego, że nie składa deklaracji w tym względzie.

Tabela 3. Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy

Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy							
Województwo podkarpackie	Tak	Raczej tak	Skumulowane tak	Raczej nie	Nie	Skumulowane nie	Trudno powiedzieć
N	2005	1189	3194	2792	2838	5630	1378
%	19,7%	11,7%	31,4%	27,4%	27,8%	55,2%	13,5%

Biorąc pod uwagę wszystkie powiaty województwa podkarpackiego, najwięcej planują zatrudniać przedsiębiorcy z powiatu łańcuckiego (39,6%), zaś najmniej – przedsiębiorcy z powiatu przemyskiego (16,7%). Należy zwrócić uwagę, że w 12 powiatach odsetek wskazań przewyższa wskaźnik wojewódzki (31,4%).

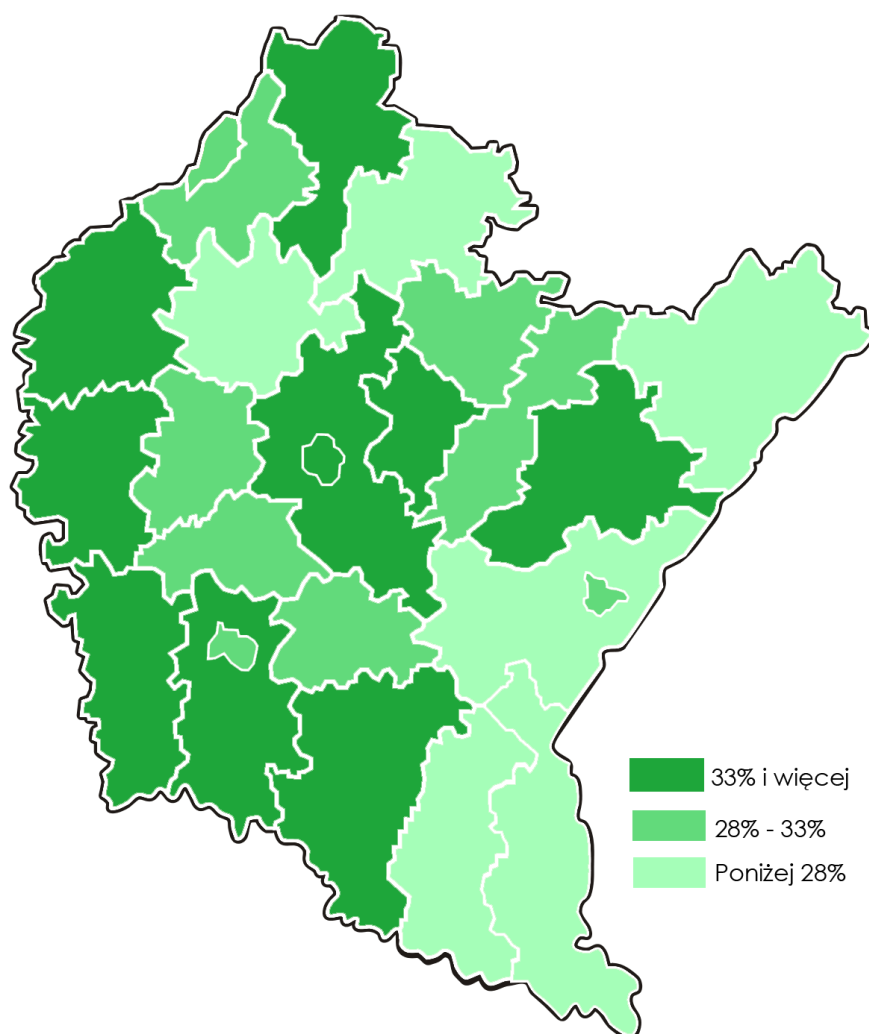
Wykres 2. Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy z podziałem na powiaty

Na poniższej mapie przedstawiono plany zatrudnieniowe przedsiębiorców w perspektywie najbliższych 12 miesięcy z wyodrębnieniem trzech przedziałów: poniżej 28% pozytywnych wskazań, od 28% do 33% pozytywnych wskazań oraz powyżej 33% pozytywnych wskazań.

W ujęciu terytorialnym występuje zróżnicowanie przedsiębiorców pod względem planów zwiększenia zatrudnienia. Szczególnie powiaty usytuowane na wschodnim krańcu województwa charakteryzują się niskim wskaźnikiem.

Mapa 1. Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy w ujęciu terytorialnym

Biorąc pod uwagę wielkość przedsiębiorstwa, plany zwiększenia zatrudnienia w ciągu najbliższego roku deklarowali przedstawiciele przedsiębiorstw reprezentujących wszystkie wielkości zatrudnienia – w tym najczęściej takie plany określili przedstawiciele podmiotów dużych (zatrudniających od 250 do 999 pracowników) i bardzo dużych (zatrudniających 1000 i więcej pracowników).

Należy w tym względzie zwrócić uwagę na to, że odsetek firm planujących zatrudnienie zwiększa się wraz ze wzrostem wielkości zatrudnienia (firmy duże i bardzo duże osiągnęły porównywalny odsetek 89,3% i 86,7%).

Tabela 4. Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy a wielkość przedsiębiorstwa

Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy							
Województwo podkarpackie	Tak	Raczej tak	Skumulowane tak	Raczej nie	Nie	Skumulowane nie	Trudno powiedzieć
0 – 9 pracowników	17,1%	10,4%	27,5%	27,4%	31,0%	58,4%	14,0%
10 – 49 pracowników	23,1%	13,2%	36,3%	31,3%	19,3%	50,6%	13,1%
50 – 249 pracowników	45,5%	26,4%	71,9%	16,5%	3,8%	20,3%	7,8%
250 – 999 pracowników	59,8%	29,5%	89,3%	4,5%	3,6%	8,0%	2,7%
1000 i więcej pracowników	73,3%	13,3%	86,7%	6,7%	0,0%	6,7%	6,7%

Plany zatrudnieniowe w najbliższym roku deklarują przedstawiciele wszystkich 21 branż, chociaż w różnej skali – w 10 branżach odsetek wskazań przewyższa wskaźnik wojewódzki (31,4%).

Tabela 5. Planowane zatrudnienie a branża

Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy							
Województwo podkarpackie	Tak	Raczej tak	Skumulowane tak	Raczej nie	Nie	Skumulowane nie	Trudno powiedzieć
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	23,3%	7,9%	31,2%	22,9%	27,3%	50,2%	18,6%
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	18,8%	12,5%	31,3%	43,8%	12,5%	56,3%	12,5%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	33,9%	14,7%	48,5%	17,0%	20,4%	37,4%	14,1%
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	25,0%	25,0%	50,0%	27,8%	16,7%	44,4%	5,6%
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	18,6%	13,6%	32,2%	28,8%	30,5%	59,3%	8,5%

Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy							
Województwo podkarpackie	Tak	Raczej tak	Skumulowane tak	Raczej nie	Nie	Skumulowane nie	Trudno powiedzieć
Sekcja F – Budownictwo	25,2%	12,8%	38,0%	27,6%	21,2%	48,8%	13,3%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	18,4%	8,6%	27,1%	26,5%	33,7%	60,2%	12,8%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	27,8%	24,1%	51,9%	21,9%	18,1%	40,1%	8,0%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	27,7%	13,0%	40,6%	15,6%	31,7%	47,3%	12,1%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	27,6%	9,5%	37,1%	26,7%	27,3%	54,0%	8,9%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	18,4%	10,1%	28,5%	33,7%	26,2%	59,9%	11,5%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	18,7%	14,3%	33,0%	22,4%	32,0%	54,4%	12,6%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14,5%	12,7%	27,3%	22,4%	37,6%	60,0%	12,7%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	13,1%	10,1%	23,2%	31,4%	34,0%	65,4%	11,4%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16,9%	11,3%	28,1%	35,7%	18,0%	53,7%	18,1%
Sekcja P – Edukacja	13,0%	10,9%	23,9%	30,8%	31,3%	62,1%	14,0%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19,3%	8,3%	27,6%	27,7%	31,3%	59,0%	13,4%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9,6%	10,2%	19,8%	39,6%	24,8%	64,4%	15,8%
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	20,3%	14,7%	35,1%	27,5%	23,0%	50,4%	14,5%
Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	11,1%	7,4%	18,5%	25,9%	33,3%	59,3%	22,2%

W analizowanym województwie najwięcej pracodawców planujących zatrudnienie w perspektywie najbliższych 12 miesięcy, chciałoby pozyskać:

- specjalistów – takie plany deklaruje 1/3 pracodawców (30,3%),
- robotników przemysłowych i rzemieślników – dotyczy 1/5 pracodawców (18,7%),
- techników i inny średni personel – dotyczy 1/6 pracodawców (17,4%),
- pracowników usług i sprzedawców – dotyczy 1/6 pracodawców (16,3%).

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że 21,0% pracodawców nie potrafi określić, w jakich zawodach planuje zatrudnienie.

Biorąc jednak pod uwagę liczbę pracowników planowanych do zatrudnienia w ankietowanych przedsiębiorstwach – spośród wszystkich poszukiwanych zawodów najwięcej planuje się zatrudnić:

- robotników przemysłowych i rzemieślników (27,9% osób poszukiwanych na rynku pracy),
- specjalistów (22,2% osób poszukiwanych na rynku pracy),
- pracowników usług i sprzedawców (15,9% osób poszukiwanych na rynku pracy).

Tabela 6. Zawody, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy

Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS ²		% udział pracowników w zawodach, w których planowane jest zatrudnienie	% udział pracodawców planujących zatrudnienie w zawodzie
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,5%	1,6%
2	Specjaliści	22,2%	30,3%
3	Technicy i inny średni personel	11,2%	17,4%
4	Pracownicy biurowi	10,1%	12,1%
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	15,9%	16,3%
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,2%	0,2%
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	27,9%	18,7%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8,7%	5,3%
9	Pracownicy wykonujący prace proste	3,4%	4,4%
Trudno powiedzieć		-	21,0%

Respondenci planujący zwiększenie zatrudnienia w ciągu najbliższych 12 miesięcy określili, w jakich dokładnie zawodach zamierzają zatrudniać pracowników. Odpowiedzi zostały zaprezentowane w podziale na wielkie grupy zawodów zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności.

Tabela 7. Szczegółowe zawody, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy

Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS		Szczegółowe zawody
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	➤ Członek zarządu ➤ Dyrektor ➤ Główny księgowy ➤ Kierownik ➤ Kierownik budowy ➤ Kierownik ds. sprzedaży ➤ Kierownik działu ➤ Kierownik oddziału

² Klasyfikacja Zawodów i Specjalności (podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 7.08.2014 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. 2014 r., poz. 1145 z późn. zm.).

Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS		Szczegółowe zawody
		➤ Kierownik referatu ➤ Kierownik zespołu ➤ Prezes Zarządu ➤ Skarbnik ➤ Zastępca skarbnika gminy i miasta ➤ Zastępca dyrektora ➤ Zastępca kierownika ➤ Zastępca skarbnika
2	Specjaliści	➤ Agent nieruchomości ➤ Aktor ➤ Analityk ➤ Analityk finansowy ➤ Analityk rynku ➤ Aplikant ➤ Aplikant radcowski lub adwokacki ➤ Architekt ➤ Artysta-malarz ➤ Audytor ➤ Audytor wewnętrzny ➤ Back-office banku ➤ Badacz rynku ➤ Biegły rewident ➤ Chemik ➤ Chemik analityk ➤ Designated Person Ashore ➤ Digital Manager ➤ Doradca finansowy ➤ Doradca podatkowy ➤ Doradca rolniczy ➤ Doradca techniczny techniki grzewczej i pompowej ➤ Doradca zawodowy ➤ Dziennikarz ➤ Ekonomista ➤ Elektryk z uprawnieniami ➤ Energetyk - ochrona środowiska ➤ Farmaceuta ➤ Finansista ➤ Finansista - analityk ➤ Fizjoterapeuta ➤ Geodeta ➤ Geolog ➤ Główny Specjalista w Wydziale Polityki Społecznej, Oświaty i Zdrowia ➤ Grafik ➤ Historyk ➤ Humanista ➤ Informatyk ➤ Inspektor budowlany ➤ Inspektor ds. ochrony danych osobowych ➤ Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego ➤ Inspektor ds. zamówień publicznych ➤ Inspektor nadzoru branży drogowej, mostowej, elektroenergetycznej ➤ Inspektor nadzoru budowlanego ➤ Inspektor remonty i inwestycje ➤ Inspektor ds. budownictwa ➤ Instruktor spawania ➤ Instruktor zawodu ➤ Instruktor kulturalno - oświatowy ➤ Inżynier ➤ Inżynier automatyk ➤ Inżynier automatyki przemysłowej ➤ Inżynier budownictwa

Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS	Szczegółowe zawody
	➤ Inżynier budownictwa drogi, ulice, mosty ➤ Inżynier chemik ➤ Inżynier elektryk ➤ Inżynier energetyk ➤ Inżynier konstruktor ➤ Inżynier mechanik ➤ Inżynier mechanik - technolog, konstruktor ➤ Inżynier mechanik, automatyk ➤ Inżynier ochrony środowiska ➤ Inżynier pneumatyk, hydraulik, mechatronik ➤ Inżynier pomiarowy ➤ Inżynier procesowy ➤ Inżynier procesowy, technolog, spawacz ➤ Inżynier projektu ➤ Inżynier technik, elektryk ➤ Inżynier teleinformatyk ➤ Kadrowa ➤ Kierownik instalacji do przetwarzania odpadów ➤ Kierownik budowy ➤ Konstruktor ➤ Konsultant HR ➤ Koordynator działalności usługowej ➤ Koordynator projektu ➤ Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ➤ Lekarz ➤ Lekarz weterynarz ➤ Lektor ➤ Lektor języka obcego ➤ Menedżer projektu ➤ Menedżer ➤ Menedżer zespołu ➤ Metalurg - chemik ➤ Młodszy specjalista ds. audytu ➤ Muzealnik ➤ Nauczyciel ➤ Nauczyciel etyki ➤ Nauczyciel j. angielskiego ➤ Nauczyciel muzyki ➤ Nauczyciel nauczania początkowego ➤ Nauczyciel przedmiotów logistycznych ➤ Nauczyciel wychowania przedszkolnego ➤ Nauczyciel wychowania przedszkolnego bądź edukacji wczesnoszkolnej ➤ Nauczyciel wychowawca ➤ Nauczyciel przedmiotów zawodowych: logistyk ➤ Nauczyciel przedmiotów zawodowych ➤ Nauczyciel - native speaker ➤ Naukowiec ➤ Oligofrenopedagog ➤ Pedagog szkolny ➤ Pielęgniarka ➤ Podinspektor ➤ Pomoc nauczyciela ➤ Pomocnik geologa ➤ Pośrednik w obrocie nieruchomościami ➤ Pracownik merytoryczny do ośrodka badawczego ➤ Pracownik naukowy ➤ Pracownik reklamy, grafik ➤ Pracownik samorządowy - podinspektor ➤ Prawnik ➤ Programista ➤ Programista Java, PHP, mobile ➤ Programista VR ➤ Projektant

Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS	Szczegółowe zawody
	➤ Projektant elektryk ➤ Projektant HVAC, heating, photovoltaic ➤ Projektant instalacji sanitarnych ➤ Projektant wnętrz ➤ Przedstawiciel naukowy ➤ Psycholog ➤ Psycholog - pedagog ➤ Psycholog - terapeuta ➤ Radca prawny ➤ Reporter ➤ Samodzielny specjalista ds. wsparcia technicznego klienta biznesowego ➤ Socjolog ➤ Socjoterapeuta ➤ Specjalista ds. spedycji ➤ Specjalista administracji publicznej ➤ Specjalista budownictwa ➤ Specjalista do planowania przestrzennego ➤ Specjalista do spraw animacji multimedialnej ➤ Specjalista do spraw sprzedaży ➤ Specjalista do spraw szkoleń ➤ Specjalista ds. administracyjnych ➤ Specjalista ds. animacji społeczno-kulturalnej ➤ Specjalista ds. audytu ➤ Specjalista ds. audytu wewnętrznego ➤ Specjalista ds. badań ➤ Specjalista ds. badań nieniszczących (kontroler jakości) ➤ Specjalista ds. BHP ➤ Specjalista ds. budownictwa ➤ Specjalista ds. edukacji ➤ Specjalista ds. ekspozycji ➤ Specjalista ds. finansów ➤ Specjalista ds. funduszy europejskich ➤ Specjalista ds. inkubacji ➤ Specjalista ds. inwestycji ➤ Specjalista ds. jakości ➤ Specjalista ds. kadrowo-płacowych ➤ Specjalista ds. kadrowych ➤ Specjalista ds. marketingu ➤ Specjalista ds. marketingu i reklamy ➤ Specjalista ds. modelowania sieci wodociągowej i ciepłowniczej ➤ Specjalista ds. planowania przestrzennego i gospodarki komunalnej ➤ Specjalista ds. płac ➤ Specjalista ds. pośrednictwa pracy ➤ Specjalista ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych ➤ Specjalista ds. pozyskiwania środków unijnych ➤ Specjalista ds. projektów ➤ Specjalista ds. projektów unijnych ➤ Specjalista ds. rachunkowości ➤ Specjalista ds. rejestracji leków ➤ Specjalista ds. reklamy ➤ Specjalista ds. rekrutacji ➤ Specjalista ds. rozwoju produktu ➤ Specjalista ds. sprzedaży i marketingu ➤ Specjalista ds. sprzedaży ➤ Specjalista ds. sprzedaży na rynki zagraniczne ➤ Specjalista ds. systemów zarządzania ➤ Specjalista ds. szkoleń ➤ Specjalista ds. technicznych ➤ Specjalista ds. turystyki ➤ Specjalista ds. zamówień publicznych

Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS	Szczegółowe zawody
	➤ Specjalista ds. zarządzania ➤ Specjalista ds. zarządzania efektywnością energetyczną ➤ Specjalista ds. zarządzania zasobami ludzkimi ➤ Specjalista ds. marketingu ➤ Specjalista ds. administracji ➤ Specjalista finansowy ➤ Specjalista IT ➤ Specjalista ochrony środowiska ➤ Specjalista PR ➤ Specjalista pracy socjalnej ➤ Specjalista w zakresie technik pomiarowych w budownictwie ➤ Specjalista z zakresu digital marketingu ➤ Specjalista gospodarki odpadami i ochrony środowiska ➤ Sprzedawca produktów i usług finansowych ➤ Technolog stolarki aluminiowej ➤ Technolog żywności i żywienia ➤ Technolog ➤ Technolog/konstruktor ➤ Terapeuta ➤ Tester ➤ Tłumacz ➤ Tyflopédagog ➤ Urbanista ➤ Wdrożeniowiec IT ➤ Weterynarz ➤ Wykładowca ➤ Wykładowca przedmiotów zawodowych ➤ Zarządca nieruchomości
3 Technicy i inny średni personel	➤ Agent celny ➤ Agent ubezpieczeniowy ➤ Akustyk ➤ Animator kultury ➤ Asystent ➤ Asystent architekta ➤ Asystent osoby niepełnosprawnej ➤ Asystent rodziny ➤ Asystentka zarządu ➤ Automatyk ➤ Bibliotekarz ➤ Detektyw ➤ Dietetyk ➤ Doradca ds. nieruchomości ➤ Elektro-automatyk ➤ Energetyk ➤ Event manager ➤ Fitter ➤ Higienistka stomatologiczna ➤ Informatyk ➤ Inspektor BHP ➤ Instalator sanitarny ➤ Instalator systemów alarmowych ➤ Instalator systemów niskoprądowych ➤ Instalator wod-kan-gaz ➤ Instruktor lotniczy ➤ Instruktor pływania ➤ Kontroler inspekcji sanitarnej ➤ Kontroler jakości ➤ Księgowy ➤ Logistyk ➤ Mechatronik ➤ Muzyk ➤ Operator urządzeń uzdatniania wody- elektryk ➤ Opiekun medyczny

Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS		Szczegółowe zawody
		➤ Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych ➤ Opiekun środowiskowy ➤ Opiekun w domu opieki ➤ Optyk ➤ Pracownik administracji samorządowej ➤ Pracownik administracyjno-biurowy ➤ Pracownik administracyjny ➤ Pracownik oczyszczania ścieków ➤ Pracownik samorządowy ➤ Pracownik socjalny ➤ Pracownik socjalny z I lub II stopniem specjalizacji ➤ Projektant stron internetowych ➤ Protetyk słuchu ➤ Protokolant ➤ Przedstawiciel handlowy ➤ Ratownik medyczny ➤ Referent ➤ Referent ds. płac ➤ Samorządowiec ➤ Specjalista budownictwa ➤ Specjalista ds. budownictwa/inwestycji ➤ Specjalista ds. handlowych (higiena, przetwórstwo spożywcze, HoReCa, managerowie produktów) ➤ Specjalista ds. księgowości ➤ Specjalista ds. SEM ➤ Spedytor ➤ Spedytor międzynarodowy ➤ Starszy inspektor BHP ➤ Technik ➤ Technik budownictwa ➤ Technik elektryk ➤ Technik farmacji ➤ Technik mechatronik ➤ Technik obsługi obiektu ➤ Technik prac biurowych ➤ Technik serwisu ➤ Technik telekomunikacji ➤ Technik weterynarii ➤ Technik zabezpieczeń mechanicznych ➤ Trener ➤ Trener piłki nożnej ➤ Urzędnik ➤ Urzędnik samorządowy ➤ Zootechnik
4	Pracownicy biurowi	➤ Ankieter ➤ Asystent biurowy ➤ Data entry ➤ Edytor tekstu ➤ Magazynier ➤ Obsługa administracyjno-księgowa realizowanych projektów ➤ Operator wprowadzania danych ➤ Pracownik administracyjny ➤ Pracownik biurowy ➤ Pracownik magazynu ➤ Pracownik magazynu - operator wózka jezdniowego ➤ Pracownik produkcji roślinnej i magazynowej ➤ Recepcjonistka ➤ Rejestrator danych ➤ Sekretarka ➤ Sekretarz ➤ Specjalista ds. marketingu i obsługi klienta ➤ Specjalista ds. obsługi klienta ➤ Koder danych

Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS		Szczegółowe zawody
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	➤ Asystent ds. sprzedaży ➤ Asystent nauczyciela ➤ Barman ➤ Doradca handlowy ➤ Doradca klienta ➤ Fryzjer ➤ Gospodarz budynku ➤ Handlowiec ➤ Informator turystyczny ➤ Instruktor jazdy kat. B ➤ Instruktor nauki jazdy ➤ Kasjer ➤ Kelner ➤ Kosmetyczka ➤ Kucharz ➤ Obsługa klienta ➤ Obsługa turystów ➤ Opiekun ➤ Opiekun dziecięcy ➤ Opiekun ekspozycji ➤ Pomoc nauczyciela ➤ Pracownik call centre ➤ Pracownik gastronomii ➤ Pracownik obsługi klienta ➤ Pracownik ochrony ➤ Pracownik PR ➤ Pracownik zakładu fotograficznego ➤ Przewodnik ➤ Ratownik wodny ➤ Referent ds. sprzedaży ➤ Robotnik gospodarczy ➤ Specjalista ds. sprzedaży mieszkań ➤ Specjalista ds. promocji ➤ Sprzedawca ➤ Opiekun klienta ➤ Stanowisko ds. dialogu i komunikacji społecznej ➤ Telemarketer ➤ Turystyka i promocja
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	➤ Ogrodnik ➤ Drwal
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	➤ Automatyk elektryk ➤ Betoniarz-zbrojarz ➤ Blacharz ➤ Blacharz samochodowy ➤ Brukarz ➤ Budowlaniec ➤ Cieśla ➤ Cieśla szalunkowy ➤ Cukiernik-piekarz ➤ Cynkownik ➤ Dekarz ➤ Elektromechanik ➤ Elektromonter ➤ Elektromonter pod ziemią ➤ Elektromonter sieci elektroenergetycznych ➤ Elektronik ➤ Elektryk ➤ Frezer ➤ Garmażer ➤ Hydraulik ➤ Kamieniarz ➤ Kamieniarz obróbki maszynowej ➤ Konserwator

Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS	Szczegółowe zawody
	➤ Konserwator maszyn i urządzeń ➤ Konserwator systemów ppoż ➤ Konserwator urządzeń melioracyjnych ➤ Krajacz szkła ➤ Krawcowa ➤ Krojczy ➤ Malarz-piaskarz ➤ Mechanik ➤ Mechanik maszyn budowlanych ➤ Mechanik maszyn i urządzeń ➤ Mechanik pojazdów samochodowych ➤ Monter modułów elektronicznych ➤ Montażysta stolarki okiennej ➤ Monter ➤ Monter instalacji ➤ Monter instalacji elektrycznych ➤ Monter instalacji sanitarnych ➤ Monter instalacji teletechnicznych ➤ Monter instalacji wentylacji ➤ Monter konstrukcji okiennych ➤ Murarz ➤ Obsługa automatyki pras hydraulicznych ➤ Obsługa produkcji dziewiarskiej ➤ Operator maszyn ➤ Operator - monter ➤ Operator obrabiarek ➤ Operator obrabiarek skrawających ➤ Operator obrabiarek sterowanych numerycznie ➤ Operator tokarki ➤ Parkieciarz ➤ Piekarz ➤ Pomocnik masarza ➤ Posadzkarz ➤ Pracownik budowlany ➤ Pracownik do cięcia złomu ➤ Pracownik gospodarczy ➤ Pracownik obsługi linii technologicznej do produkcji rur ➤ Pracownik ogólnobudowlany ➤ Pracownik produkcji ➤ Pracownik przemysłowy ➤ Pracownik tartaku ➤ Pracownik techniczny ➤ Robotnik budowlany ➤ Robotnik gospodarczy ➤ Robotnik przemysłowy ➤ Rusznikarz ➤ Rymarz ➤ Rzeźnik ➤ Rzeźnik ubojowy ➤ Serwisant ➤ Spawacz ➤ Stolarz ➤ Stolarz meblowy ➤ Szklarz ➤ Szlifierz ➤ Szwaczka ➤ Ślusarz ➤ Ślusarz maszynowy ➤ Tapicer ➤ Tkacz ➤ Tokarz
8	➤ Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń ➤ Aparatowy ➤ Aparatowy procesów chemicznych

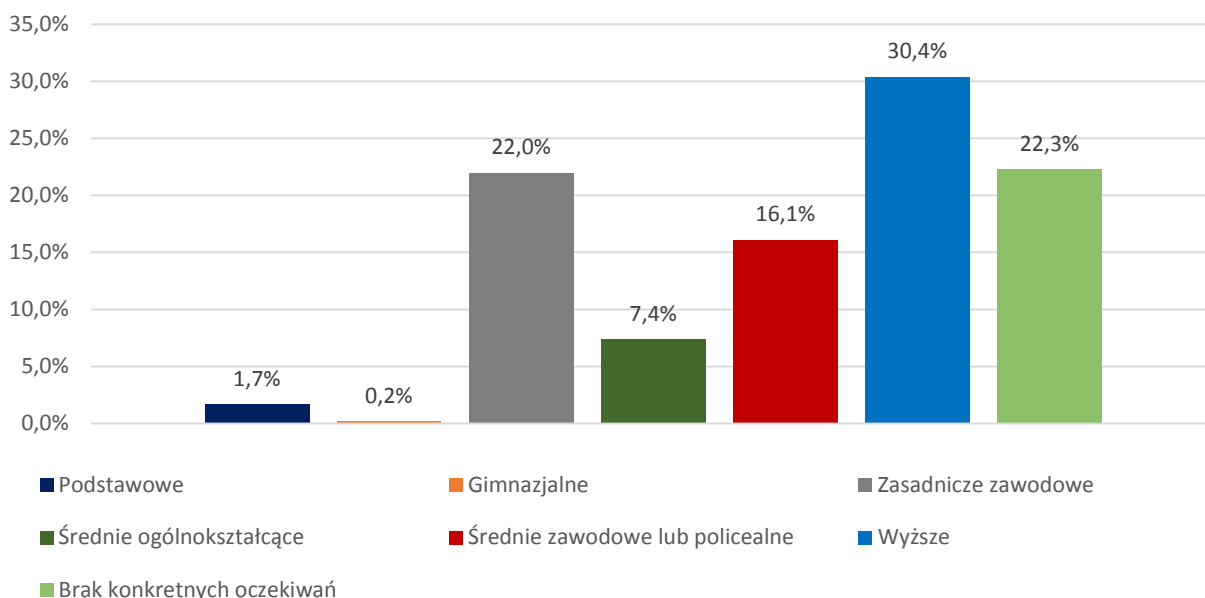
Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS	Szczegółowe zawody
	➤ Kierowca ➤ Kierowca ciągnika siodłowego ➤ Kierowca kat. C+E ➤ Kierowca kat. D ➤ Kierowca kat. C ➤ Kierowca kat. B oraz C+E ➤ Kierowca - magazynier ➤ Laminarz ➤ Maszynista ➤ Obsługa maszyny lakierującej ➤ Operator ➤ Operator koparki ➤ Operator koparko-ładowarki ➤ Operator linii ➤ Operator linii produkcyjnej ➤ Operator ładowarki ➤ Operator maszyn ➤ Operator maszyn budowlanych ➤ Operator maszyn CNC ➤ Operator maszyn do przetwórstwa tworzyw sztucznych ➤ Operator maszyn drogowych, budowlanych ➤ Operator maszyn i urządzeń ➤ Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych ➤ Operator maszyn i urządzeń produkcyjnych ➤ Operator maszyn przetwórstwa szkła ➤ Operator maszyn włókienniczych ➤ Operator maszyn wykończalniczych ➤ Operator maszyny produkcyjnej ➤ Operator pras ➤ Operator urządzeń technicznych ➤ Operator urządzeń przemysłu chemicznego ➤ Operator wózka jezdniowego ➤ Operator wtryskarki ➤ Operator żurawia wieżowego ➤ Operator maszyn ➤ Operator maszyn drogowych (walca, ładowarki, koparko-ładowarki, równiarki) ➤ Oświetleniowiec ➤ Pilarz ➤ Pilarz drzew ➤ Pracownik pralni/prasowaczka/maglarka ➤ Pracownik produkcji ➤ Pracownik przetwórstwa mięsnego ➤ Rewident taboru ➤ Wulkanizator ➤ Wytapiacz
9 Pracownicy wykonujący prace proste	➤ Dozorca ➤ Ładowacz nieczystości ➤ Obsługa turystów przy wyciągach narciarskich ➤ Pakowacz ➤ Pokojowa ➤ Pomoc kuchenna ➤ Pomoc w gastronomii ➤ Pomocnik budowlany ➤ Pomocnik mleczarski ➤ Pomocnik montera okien ➤ Pomocnik piekarza ➤ Pomocnik wiertacza ➤ Pracownicy wykonujący prace porządkowe ➤ Pracownik fizyczny ➤ Pracownik gospodarczy (dozorca) ➤ Pracownik myjni samoobsługowej ➤ Pracownik pomocniczy

Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS		Szczegółowe zawody
		➤ Pracownik prac prostych ➤ Robotnik ➤ Robotnik drogowy ➤ Robotnik rolny ➤ Roznosiciel ulotek ➤ Salowa ➤ Sortowacz ➤ Sprzątaczką ➤ Woźny

Poziom wykształcenia oczekiwanego od kandydatów jest zróżnicowany. W ujęciu ogólnym najbardziej pożądane do pracy są osoby z wykształceniem wyższym (30,4% osób poszukiwanych na rynku pracy), zasadniczym zawodowym (22,0%) oraz ze średnim zawodowym lub policealnym (16,1%) – warto zwrócić uwagę, że 38,1% osób poszukiwanych na rynku pracy to osoby z wykształceniem zawodowym.³ Wymagania dotyczące wykształcenia są adekwatne do charakteru poszukiwanych zawodów.

Jednocześnie badani nie potrafili określić konkretnych oczekiwań w zakresie wymagań dotyczących wykształcenia w odniesieniu do 22,3% planowanych do zatrudnienia pracowników.

Wykres 3. Poziom wykształcenia oczekiwany od kandydatów

³ W ramach analizy wzięto pod uwagę odpowiedzi respondentów wskazujące na poszukiwane zawody, po uwzględnieniu liczby pracowników planowanych do zatrudnienia – wyniki odnoszą się do liczby osób planowanych do zatrudnienia.

W celu uzyskania szczegółowych informacji na temat oczekiwań pracodawców wobec wykształcenia potencjalnych pracowników, zestawiono dane z uwzględnieniem podziału na wielkie grupy zawodów zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności.

Tabela 8. Poziom wykształcenia oczekiwany od kandydatów w odniesieniu do wielkich grup zawodów

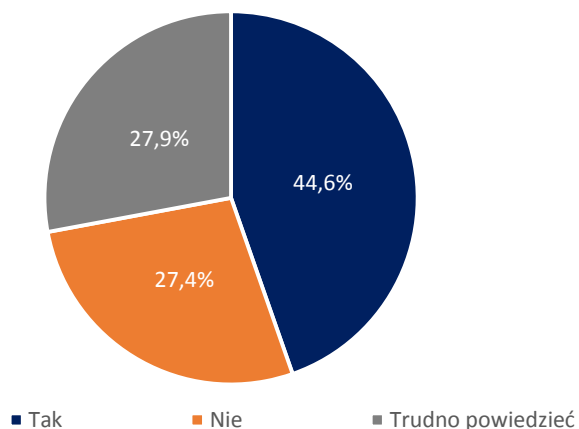
		Oczekiwane wykształcenie (%)						
Wielka grupa zawodów zgodnie z KZiS		Podstawowe	Gimnazjalne	Zasadnicze zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Średnie zawodowe lub policealne	Wyższe	Brak konkretnych oczekiwań
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	96,0%	4,0%
2	Specjaliści	0,0%	0,0%	2,6%	3,0%	9,4%	80,4%	4,6%
3	Technicy i inny średni personel	0,3%	0,0%	1,3%	6,3%	20,1%	60,5%	11,5%
4	Pracownicy biurowi	2,3%	0,9%	11,0%	15,0%	6,9%	27,9%	35,9%
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	0,5%	0,0%	12,4%	21,6%	22,7%	9,6%	33,3%
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,0%	0,0%	14,3%	0,0%	0,0%	0,0%	85,7%
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	3,8%	0,3%	44,6%	1,6%	19,3%	3,2%	27,1%
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0,0%	0,0%	55,9%	3,9%	20,1%	1,2%	19,0%
9	Pracownicy wykonujący prace proste	8,5%	0,3%	22,3%	10,7%	8,2%	1,8%	48,2%

Oczekiwania dotyczące posiadania doświadczenia zawodowego przez kandydatów respondenci określili w stosunku do 44,6% pracowników planowanych do zatrudnienia w ciągu najbliższego roku.

W odniesieniu do prawie $\frac{1}{4}$ osób (27,4%) nie wymaga się doświadczenia, natomiast w stosunku do 27,9% planowanych do zatrudnienia pracowników – pracodawcy nie potrafili tego określić.⁴

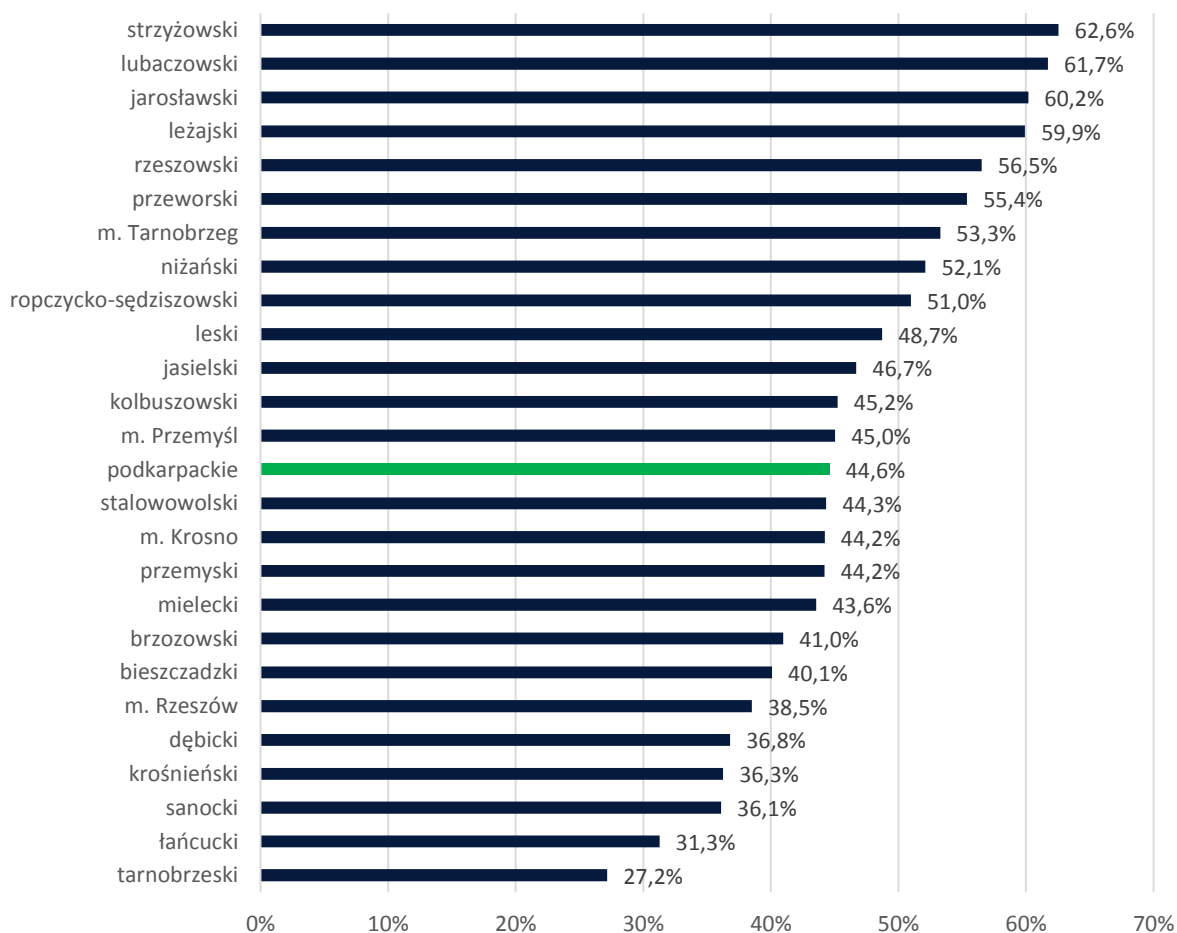
⁴ W ramach analizy wzięto pod uwagę odpowiedzi respondentów wskazujące na poszukiwane zawody i oczekiwany w stosunku do nich poziom wykształcenia, po uwzględnieniu liczby pracowników planowanych do zatrudnienia – wyniki odnoszą się do liczby osób planowanych do zatrudnienia.

Wykres 4. Doświadczenie zawodowe oczekiwane od kandydatów

Biorąc pod uwagę wszystkie powiaty województwa podkarpackiego, najczęściej oczekiwań dotyczących doświadczenia zawodowego przez kandydatów określili przedsiębiorcy z powiatów: strzyżowskiego, lubaczowskiego i jarosławskiego. Z kolei najmniej oczekiwań w tej kwestii mają pracodawcy z powiatów: tarnobrzeskiego, łańcuckiego i sanockiego. Warto zwrócić uwagę, że w 13 powiatach odsetek wskazań przewyższa wskaźnik wojewódzki.

Wykres 5. Doświadczenie zawodowe oczekiwane od kandydatów z uwzględnieniem powiatu

Analiza szczegółowych wymagań pracodawców, którzy potwierdzili, że oczekują doświadczenia od kandydatów do pracy wskazuje, że najczęściej (w 41,7% przypadków) poszukiwane będą osoby posiadające od roku do 2 lat doświadczenia ogólnego, również w przypadku doświadczenia na podobnym stanowisku – najczęściej (w prawie połowie przypadków) poszukiwane będą osoby z doświadczeniem od roku do 2 lat.

Tabela 9. Doświadczenie zawodowe oczekiwane od kandydatów – dane szczegółowe

Doświadczenie zawodowe oczekiwane od kandydatów	
Doświadczenie	%
Doświadczenie ogólne:	
krótsze niż rok	13,6%
od roku do 2 lat	41,7%
od 2 lat do 5 lat	30,0%
powyżej 5 lat	8,5%
nie będzie wymagane	6,2%
Na podobnym stanowisku:	
krótsze niż rok	18,6%
od roku do 2 lat	47,7%
od 2 lat do 5 lat	22,3%
powyżej 5 lat	4,0%
nie będzie wymagane	7,4%

W kontekście poszukiwanych u kandydatów do pracy kwalifikacji – najbardziej oczekiwane są kwalifikacje *stricte* zawodowe: dotyczące obsługi maszyn i urządzeń (27,8%), dotyczące wykonywania czynności innych niż obsługa urządzeń (24,9%) oraz dotyczące obsługi programów komputerowych (24,6%).

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na fakt, że aż w 1/4 przypadków (22,6%) pracodawcy nie wskazują konkretnych oczekiwań w tym zakresie oraz, że w odniesieniu do 1/4 przypadków (26,2%) – pracodawcy nie potrafili tego określić.

Tabela 10. Kwalifikacje oczekiwane od kandydatów

Kwalifikacje		%*
1	Dotyczące obsługi urządzeń i maszyn	27,8%
2	Dotyczące wykonywania czynności innych niż obsługa urządzeń	24,9%
3	Dotyczące obsługi programów komputerowych	24,6%
4	Dotyczące znajomości języków obcych	16,5%

Kwalifikacje		%*
5	Dotyczące posiadania prawa jazdy	20,7%
6	Zawodowe, wymagane prawnie do pracy	16,0%
7	Zawodowe, nie wymagane prawnie, lecz użyteczne do pracy	16,6%
8	Brak konkretnych oczekiwań	22,6%
9	Trudno powiedzieć	26,2%

*Pytanie wielokrotnej odpowiedzi, dlatego wartości nie sumują się do 100,0%

W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące wymaganych kwalifikacji w ujęciu szczegółowym, tj. w podziale na wielkie grupy zawodów zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności.

Tabela 11. Kwalifikacje oczekiwane od kandydatów – dane szczegółowe

Kwalifikacje*		Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług i sprzedawcy	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy wykonujący prace proste
1	Dotyczące obsługi urządzeń i maszyn	0,8%	15,0%	8,8%	7,1%	10,8%	0,0%	40,7%	12,8%	4,0%
2	Dotyczące wykonywania czynności innych niż obsługa urządzeń	0,8%	25,5%	12,7%	6,9%	14,0%	0,0%	32,1%	5,2%	2,8%
3	Dotyczące obsługi programów komputerowych	1,3%	44,9%	19,3%	11,0%	13,2%	0,0%	7,4%	2,2%	0,6%
4	Dotyczące znajomości języków obcych	0,4%	42,7%	14,3%	5,8%	20,3%	0,0%	8,5%	6,6%	1,4%
5	Dotyczące posiadania prawa jazdy	0,7%	26,2%	14,7%	5,4%	12,3%	0,2%	23,8%	13,2%	3,7%
6	Zawodowe, wymagane prawnie do pracy	1,3%	28,8%	12,4%	4,8%	7,2%	0,0%	30,1%	12,2%	3,3%
7	Zawodowe, nie wymagane prawnie, lecz użyteczne do pracy	0,5%	23,5%	11,3%	9,2%	16,3%	0,3%	30,0%	6,9%	2,0%
8	Brak konkretnych oczekiwań	0,1%	14,4%	6,9%	11,1%	12,5%	0,3%	38,0%	11,4%	5,4%
9	Trudno powiedzieć	0,6%	21,0%	14,2%	12,3%	22,5%	0,2%	21,4%	6,3%	1,4%

*Pytanie wielokrotnej odpowiedzi, dlatego wartości nie sumują się do 100,0%

Podczas badania zweryfikowano również rodzaje kompetencji, jakie będą oczekiwane od kandydatów na wskazane stanowiska pracy. Przygotowano zestawienie 34 kompetencji podzielonych na trzy grupy: kompetencje osobiste, społeczne i menedżerskie. Wyniki zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 12. Kompetencje oczekiwane od kandydatów

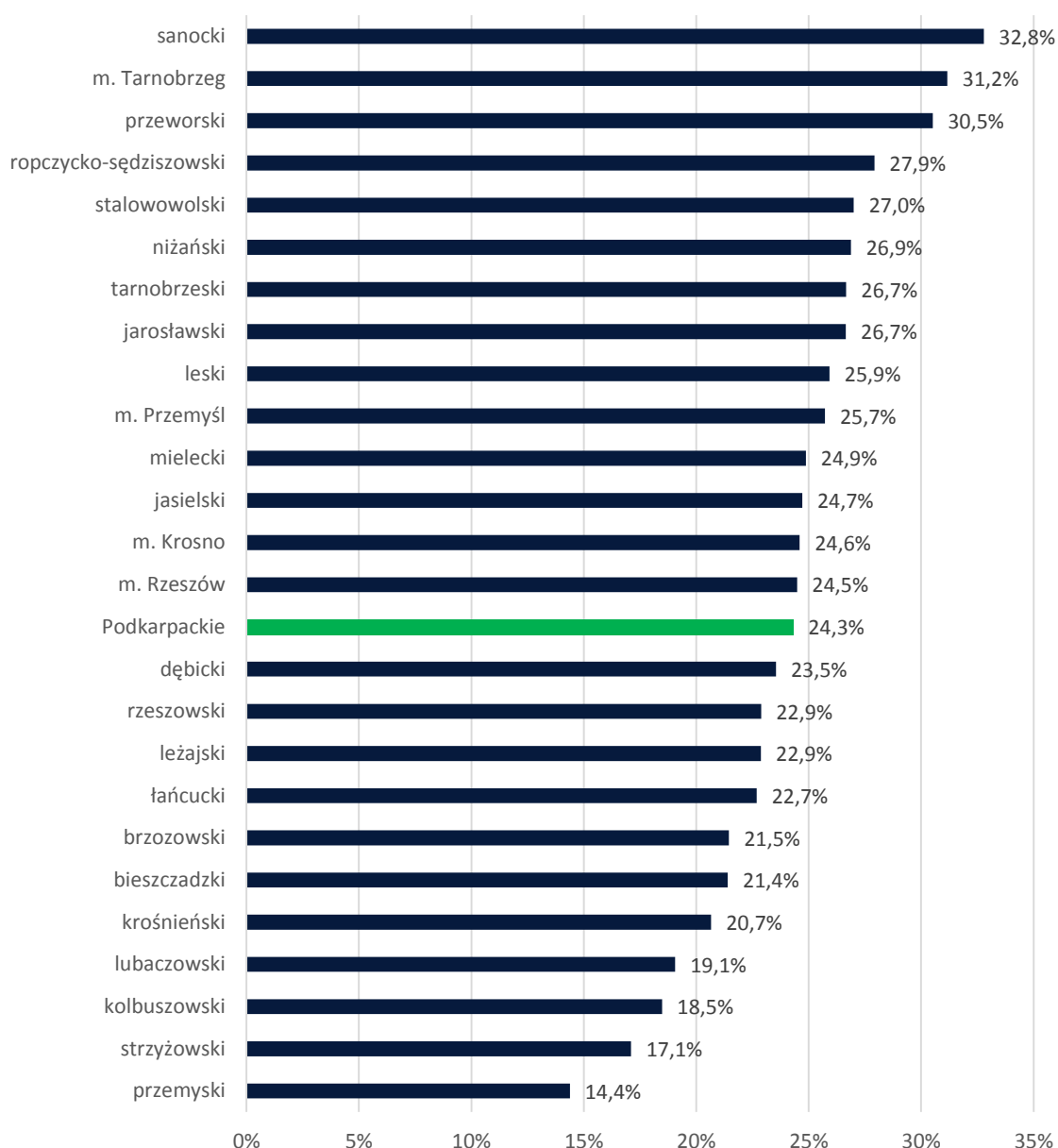
Kompetencje		%*
Kompetencje osobiste		
1	Chęć do pracy	93,5%
2	Odpowiedzialność	78,7%
3	Pracowitość	76,6%
4	Uczciwość	70,0%
5	Samodzielność	68,7%
6	Chęć do nauki i rozwoju	68,3%
7	Dobra organizacja pracy	63,7%
8	Rzetelność	62,8%
9	Sumienność	60,9%
10	Punktualność	60,2%
11	Dyspozycyjność	56,6%
12	Lojalność	49,7%
13	Wysoka kultura osobista	49,0%
14	Dążenie do realizacji celów	46,2%
15	Odporność na stres	46,1%
16	Cierpliwość	44,1%
17	Kreatywność	43,9%
18	Łatwość przyswajania informacji	42,8%
19	Inicjatywność	37,1%
20	Energiczność	34,8%
21	Elastyczność	34,4%
22	Analityczne myślenie	33,8%
Kompetencje społeczne		
1	Umiejętność współpracy w grupie	79,7%
2	Komunikatywność	73,0%
3	Bezkonfliktowość	61,9%
4	Otwartość na innych	44,4%
5	Umiejętność obsługi klienta	42,4%
6	Empatia	28,5%
7	Negocjowanie	18,3%
Kompetencje menadżerskie		
1	Planowanie	37,9%
2	Rozwiązywanie konfliktów	29,2%
3	Motywowanie	21,2%
4	Umiejętność zarządzania zespołem	20,6%
5	Delegowanie zadań	15,3%

*Pytanie wielokrotnej odpowiedzi, dlatego wartości nie sumują się do 100,0%

Pracodawcy wskazali prognozy zapotrzebowania na pracowników w perspektywie najbliższych 3 lat. Co czwarty (24,3%) z nich przewiduje zatrudnienie pracowników w takiej perspektywie czasowej, natomiast połowa (51,5%) z nich nie potrafiła tego określić.

Biorąc pod uwagę wszystkie powiaty województwa podkarpackiego, najwięcej planów zatrudnieniowych w perspektywie najbliższych 3 lat zadeklarowali przedsiębiorcy z powiatu sanockiego (32,8%), zaś najmniej – przedsiębiorcy z powiatu przemyskiego (14,4%). Należy zwrócić uwagę, że w 14 powiatach odsetek wskazań przewyższa wskaźnik wojewódzki (24,3%).

Wykres 6. Plany zatrudnieniowe w perspektywie 3 lat z uwzględnieniem województw

Pracodawcy, którzy zadeklarowali zwiększenie zatrudnienia w perspektywie 3-letniej, wskazali, w jakich zawodach zamierzają zatrudniać. Ich odpowiedzi zaprezentowano w podziale na wielkie grupy zawodów zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności.

Tabela 13. Zawody, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 3 najbliższych lat

Zapotrzebowanie	%	Szczegółowe zawody
Nie przewiduje się zapotrzebowania	24,1%	Nie dotyczy
Trudno powiedzieć	51,5%	Nie dotyczy

Zapotrzebowanie		%	Szczegółowe zawody
Przewiduje się zapotrzebowanie na następujące zawody: ⁵		24,3%	Nie dotyczy
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,2%	➤ Kierownik budowy ➤ Kierownik ośrodka pomocy ➤ Kierownik zakładu
2	Specjaliści	15,5%	➤ Choreograf ➤ Administrator sieci ➤ Administrator systemów informatycznych ➤ Agent ds. nieruchomości ➤ Agent finansowy ➤ Aktor ➤ Akustyk informatyk ➤ Analityk ➤ Analityk finansowy ➤ Archeolog ➤ Architekt ➤ Architekt – projektowanie ➤ Archiwista ➤ Audytor - biegły rewident ➤ Biotechnolog ➤ Chemik ➤ Chemik analityk ➤ Choreograf ➤ Copywriter ➤ Diagnosta laboratoryjny ➤ Doradca ds. nieruchomości komercyjnych ➤ Doradca podatkowy ➤ Doradca rolniczy ➤ Doradca zawodowy ➤ Doradca finansowy ➤ Dziennikarz ➤ Ekonomista ➤ Ekspert - doradca ➤ Etnograf ➤ Farmaceuta ➤ Filmowiec ➤ Finansista ➤ Fizjoterapeuta ➤ Geodeta ➤ Geolog ➤ Grafik ➤ Grafik komputerowy ➤ Historyk ➤ Informatyk ➤ Informatyk programista ➤ Inspektor ds. podatkowych ➤ Inspektor ➤ Inspektor badań nieniszczących ➤ Inspektor ds. budownictwa ➤ Inspektor nadzoru ➤ Inspektor nadzoru robót budowlanych ➤ Inspektor transportu drogowego ➤ Instruktor kulturalno-oświatowy ➤ Instruktor lotniczy ➤ Instruktor strzelectwa ➤ Instruktor zawodu ➤ Instruktor-ratownik ➤ Inżynier ➤ Inżynier informatyk

⁵ W ramach analizy wzięto pod uwagę odpowiedzi respondentów wskazujące na poszukiwane zawody, po uwzględnieniu liczby pracowników planowanych do zatrudnienia – wyniki odnoszą się do liczby osób planowanych do zatrudnienia.

Zapotrzebowanie	%	Szczegółowe zawody
		➤ Inżynier budownictwa ➤ Inżynier elektronik ➤ Inżynier konstruktor ➤ Inżynier mechanik ➤ Inżynier procesowy ➤ Inżynier środowiska ➤ IT manager ➤ Kadrowy ➤ Konstruktor ➤ Konsultant z obszaru rekrutacji ➤ Konsultant ślubny ➤ Konsultant w usługach doradztwa finansowego ➤ Koordynator projektu ➤ Kosmetolog ➤ Lekarz ➤ Lekarz weterynarii ➤ Lekarz specjalista ➤ Lektor języka angielskiego ➤ Lektor języka francuskiego ➤ Lektor języka niemieckiego ➤ Lektor językowy ➤ Logopeda ➤ Marketing ➤ Menedżer ds. turystyki ➤ Mgr farmacji ➤ Mgr inż. zootechnik ➤ Mgr prac biurowych ➤ Młodszy konsultant w dziale zarządzania ryzykiem ➤ Muzealnik ➤ Nauczyciel ➤ Nauczyciel akademicki ➤ Nauczyciel bibliotekarz ➤ Nauczyciel edukacji przedszkolnej ➤ Nauczyciel języka angielskiego ➤ Nauczyciel języka obcego ➤ Nauczyciel muzyki ➤ Nauczyciel praktycznej nauki zawodu ➤ Nauczyciel przedmiotów logistycznych ➤ Nauczyciel przedmiotów zawodowych spedycyjnych ➤ Nauczyciel przedmiotów zawodowych ➤ Oligofrenopedagog ➤ Opiekun klienta ➤ Optometrysta ➤ Organizator imprez ➤ Pedagog ➤ Pedagog osób z niepełnosprawnością intelektualną ➤ Pielęgniarka ➤ Podinspektor ➤ Pomocnik geologa ➤ Pośrednicy pracy ➤ Pośrednik nieruchomości ➤ Pracownik medyczny ➤ Pracownik naukowy ➤ Pracownik do ochrony zabytków ➤ Pracownik ds. kadrowych ➤ Pracownik HR ➤ Prawnik ➤ Pracownik o profilu technicznym, inżynierskim (mechanik, fizyk) ➤ Programista ➤ Programista java, php, mobile ➤ Programista/wdrożeniowiec ➤ Projektant ➤ Projektant instalacji niskoprądowych

Zapotrzebowanie		%	Szczegółowe zawody
			➤ Projektant wnętrz ➤ Przedstawiciel medyczny ➤ Psycholog ➤ Redaktor ➤ Referent ds. ubezpieczeń ➤ Rzecznik patentowy ➤ Specjalista ds. e-marketingu ➤ Specjalista branży motoryzacyjnej ➤ Specjalista budownictwa ➤ Specjalista ds. handlu ➤ Specjalista ds. sprzedaży ➤ Specjalista ds. zamówień publicznych ➤ Specjalista ds. kadr i płac ➤ Specjalista ds. obsługi klienta ➤ Specjalista ds. promocji ➤ Specjalista ds. rozliczeń mediów we wspólnotach ➤ Specjalista ds. skarbu ➤ Specjalista ds. turystyki ➤ Specjalista ds. administracji ➤ Specjalista ds. funduszy ➤ Specjalista ds. funduszy europejskich ➤ Specjalista ds. inwestycji ➤ Specjalista ds. kadr ➤ Specjalista ds. obsługi klienta ➤ Specjalista ds. odnawialnych źródeł energii ➤ Specjalista ds. reach, biocydów, kosmetyków, sds ➤ Specjalista ds. rozwoju sieci ➤ Specjalista ds. sprzedaży wycieczek ➤ Specjalista ds. stolarki okiennej ➤ Specjalista ds. studia nagrań ➤ Specjalista ds. szkoleń ➤ Specjalista ds. turystyki ➤ Specjalista ds. zagranicznych ➤ Specjalista ds. zarządzania ➤ Specjalista ds. marketingu ➤ Specjalista IT ➤ Specjalista ochrony środowiska ➤ Specjalista od funduszy unijnych EFS (Europejski Fundusz Społeczny) ➤ Specjalista terapii uzależnień ➤ Specjalista ds. exportu, importu, sprzedaży ➤ Specjalista pracy socjalnej ➤ Specjalista projektowy ➤ Sprzedaż nieruchomości ➤ Stażysta w dziale audytu ➤ Surdologopeda ➤ Technolog OZE ➤ Terapeuta ➤ Tester ➤ Tłumacz ➤ Tłumacz języków obcych ➤ Tłumacz przysięgły ➤ Trener ➤ Trener biznesu ➤ Trener informatyk ➤ Trener/coach ➤ Tyflopédagog ➤ Weterynarz ➤ Wychowawca ➤ Zarządca nieruchomości ➤ Zarządzanie i obrót nieruchomościami ➤ Zawody medyczne
3	Technicy i inny średni personel	9,6%	➤ Administracja ➤ Administracja pracy redakcji ➤ Agent celny

Zapotrzebowanie	%	Szczegółowe zawody
		➤ Agent ubezpieczeniowy ➤ Akustyk ➤ Animator ➤ Animator kultury ➤ Asystent/konsultant ➤ Asystent osoby niepełnosprawnej ➤ Asystent projektanta ➤ Asystent rodziny ➤ Asystentka stomatologiczna ➤ Automatyk ➤ Bibliotekarz ➤ Bosman ➤ Brygadzysta ➤ Detektyw ➤ Dietetyk ➤ Elektrotechnik ➤ Elektryk-automatyk ➤ Energetyk ➤ Fotograf ➤ Fotograf/grafik ➤ Informatyk ➤ Instalator sieci ➤ Instalator sieci wod.-kan ➤ Instalator systemów alarmowych ➤ Instruktor lotniczy ➤ Kontroler jakości ➤ Księgowy ➤ Leśniczy ➤ Marketing, eventy ➤ Masażysta ➤ Mechatronik ➤ Montażysta filmów ➤ Muzyk ➤ Operator kamery ➤ Opiekun medyczny ➤ Opiekun osoby starszej ➤ Optyk ➤ Podolog ➤ Poligraf ➤ Pomoc administracyjna ➤ Pracownik administracji samorządowej ➤ Pracownik na stanowisku urzędniczym ➤ Pracownik socjalny ➤ Pracownik wsparcia rodziny ➤ Pracownik administracji ➤ Pracownik administracyjno-biurowy ➤ Pracownik administracyjny ➤ Pracownik administracyjny uczelni wyższej ➤ Pracownik księgowości ➤ Pracownik laboratoryjny ➤ Pracownik samorządowy ➤ Pracownik socjalny ➤ Pracownik USC ➤ Przedstawiciel handlowy ➤ Referent finansowy ➤ Referent ➤ Referent ds. turystyki ➤ Referent obsługi turystycznej ➤ Siatkarz ➤ Siatkarz zawodowy ➤ Spedytor ➤ Sprzedaż ubezpieczeń ➤ Stanowisko urzędnicze administracja samorządowa ➤ Technik akustyk ➤ Technik budownictwa

Zapotrzebowanie		%	Szczegółowe zawody
			➤ Technik księgarstwa ➤ Technik nagłośnienia i oświetlenia ➤ Technik teatralny ➤ Technik weterynarii ➤ Terapeuta ➤ Urzędnik ➤ Urzędnik zakresu administracji w tym ochrona danych osobowych
4	Pracownicy biurowi	2,9%	➤ Agent ubezpieczeniowy ➤ Asystent osoby niepełnosprawnej ➤ Asystentka stomatologiczna ➤ Biuro obsługi klienta ➤ Florysta ➤ Geodeta ➤ Informatyk ➤ Inspektor BHP ➤ Instruktor muzyki ➤ Konsultant ds. obsługi klienta ➤ Kontroler do spraw ochrony środowiska ➤ Księgowy ➤ Magazynier ➤ Menedżer do spraw zakupu ➤ Obsługa biurowa ➤ Operator kamery ➤ Pozostali pracownicy obsługi biurowej ➤ Pracownik biurowy średniego szczebla ➤ Pracownik biura nieruchomości ➤ Pracownik biurowy ➤ Pracownik do windykacji ➤ Pracownik recepcji hotelowej ➤ Pracownik sekretariatu ➤ Przedstawiciel handlowy ➤ Recepcjonista ➤ Recepcjonista hotelowy ➤ Sekretarka ➤ Sekretarz prawny ➤ Specjalista ds. obsługi klienta ➤ Technik budowlany ➤ Technik dentystyczny ➤ Technik informatyk ➤ Technik prac biurowych ➤ Windykator
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	8,9%	➤ Agent biura turystycznego ➤ Asystent nauczyciela ➤ Barman ➤ Doradca klienta ➤ Edukator ➤ Fryzjer ➤ Garmażer kucharz ➤ Gastronomia ➤ Groomer ➤ Handlowiec ➤ Instruktor jazdy kat. B ➤ Instruktor nauki jazdy ➤ Intendent ➤ Kelner ➤ Kosmetyczka ➤ Kucharz ➤ Linergista ➤ Obsługa klienta ➤ Obsługa turystyki biznesowej ➤ Ochroniarz ➤ Operator call center ➤ Opiekun ➤ Opiekun dzieci

Zapotrzebowanie		%	Szczegółowe zawody
			➤ Opiekun klienta ➤ Opiekun kluczowych klientów ➤ Pilot wycieczek ➤ Pilot wycieczek rowerowych ➤ Pośrednik sprzedaży ➤ PR-owiec ➤ Pracownik biura podróży ➤ Pracownik ochrony ➤ Pracownik ochrony fizycznej ➤ Przewodnik turystyczny ➤ Przewodnik wycieczek ➤ Robotnik gospodarczy ➤ Sprzedawca ➤ Sprzedawca samochodów ➤ Sprzedawca w branży budowlanej ➤ Sprzedaż i obsługa szkoleń ➤ Strażak ➤ Strażnik miejski ➤ Telefonistka ➤ Turystyka
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,3%	➤ Ogrodnik
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,6%	➤ Blacharz ➤ Blacharz samochodowy ➤ Brukarz ➤ Budowlaniec ➤ Ceramik ➤ Cholewkarz ➤ Cieśla ➤ Cyrkularz ➤ Dekarz ➤ Diagnosta elektromechanik ➤ Drukarz ➤ Elektromechanik ➤ Elektromonter ➤ Elektronik ➤ Elektryk ➤ Formierz odlewnik ➤ Fryzjer ➤ Grawer ➤ Hafciarka ➤ Hydraulik ➤ Introligator ➤ Kamieniarz ➤ Konserwator ➤ Konserwator dźwigów ➤ Krawiec ➤ Krojczy ➤ Kuśnierz ➤ Lutownik ➤ Malarz ➤ Malarz piaskowy ➤ Malarz przemysłowy ➤ Malarz-konserwator ➤ Malarz-tapeciarz ➤ Mechanik ➤ Mechanik motocyklowy ➤ Mechanik pojazdów samochodowych ➤ Elektromechanik samochodowy ➤ Montaż stolarki okiennej ➤ Montażysta ➤ Monter elektrotechnik ➤ Monter Internetu ➤ Monter klimatyzacji ➤ Monter konstrukcji stalowych

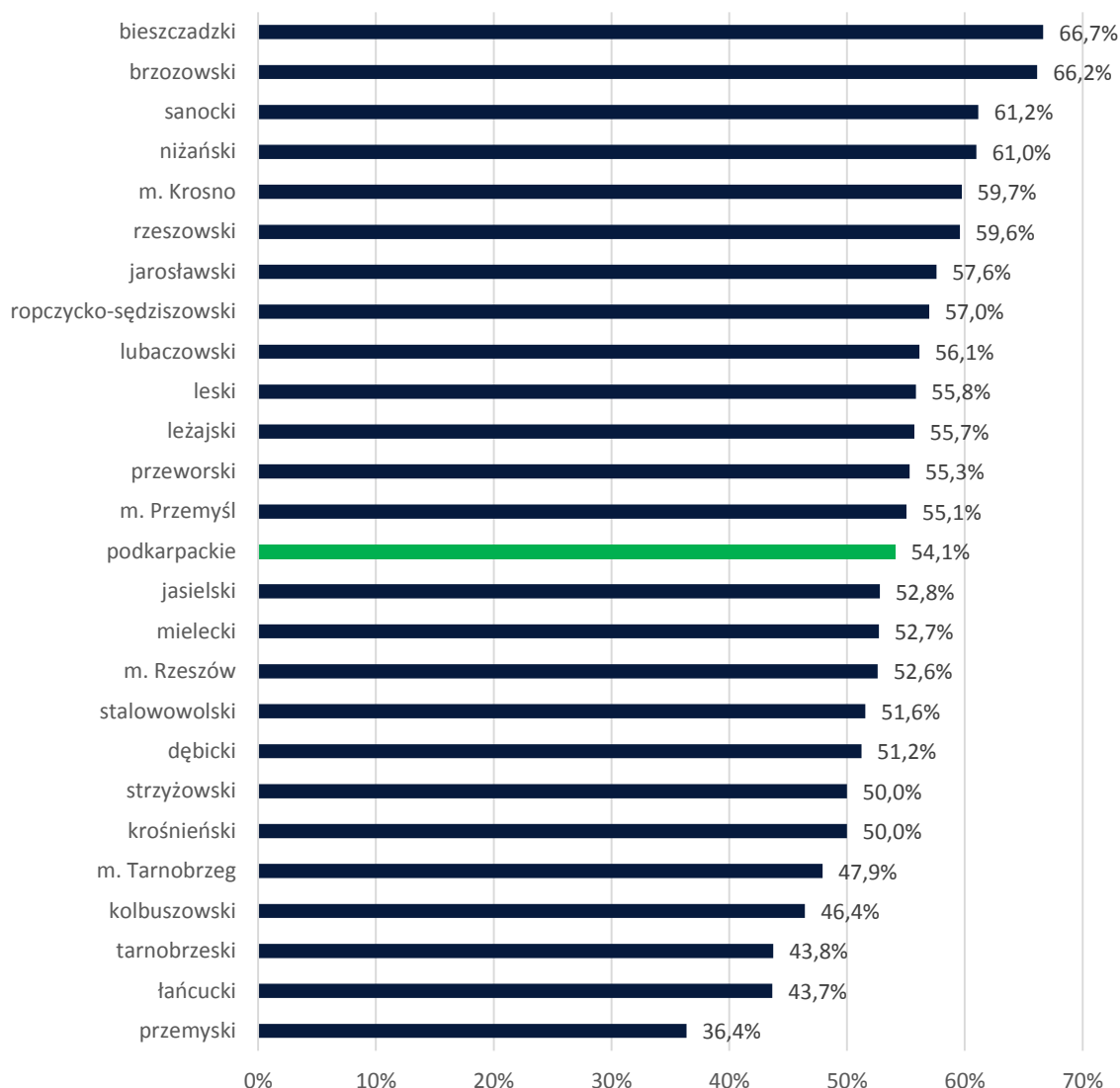
Zapotrzebowanie		%	Szczegółowe zawody
			➤ Monter OZE ➤ Monter rusztowań ➤ Monter układów automatyki ➤ Monter zbrojenia ➤ Murarz ➤ Operator obrabiarek CNC ➤ Operator ploterów wielkoformatowych, montaż reklam ➤ Operatorów maszyn do metali ➤ Operatorzy maszyn do przerobu drewna ➤ Osoba dorabiająca klucze ➤ Parkieciarz ➤ Piekarz ➤ Pomocnik budowlany ➤ Pomocnik do prac remontowo – wykończeniowych ➤ Pomocnik stolarza ➤ Pracownik budowlany ➤ Pracownik do cięcia złomu ➤ Pracownik do wykończenia wnętrz ➤ Pracownik fizyczny ➤ Pracownik fizyczny (budownictwo) ➤ Pracownik gospodarczy ➤ Pracownik obsługujący linię produkcyjną ➤ Pracownik ogólnobudowlany ➤ Pracownik produkcji ➤ Pracownik produkcji hutnictwo ➤ Pracownik stolarki okiennej ➤ Pracownik wysokościowy ➤ Pracownik tartaku ➤ Produkcja ➤ Produkcja konstrukcji aluminiowych ➤ Robotnik gospodarczy ➤ Rymarz ➤ Serwisant ➤ Telekomunikacyjnych ➤ Spawacz ➤ Spawacz metodą 141, 135, 111 ➤ Spawacz monter ➤ Stolarz ➤ Stolarz meblowy ➤ Szlifierz ➤ Szwaczka/krawcowa ➤ Ślusarz ➤ Ślusarz/spawacz ➤ Tapicer ➤ Tokarz ➤ Tokarz frezer ➤ Zawody ogólnobudowlane ➤ Zbrojarz ➤ Złotnik/jubiler
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2,6%	➤ Kierowca ➤ Kierowca autobusu ➤ Kierowca autokaru ➤ Kierowca ciągnika rolniczego ➤ Kierowca koparki, równiarki ➤ Kierowca magazynier ➤ Kierowca pow. 3,5 tony ➤ Kierowca samochodu ciężarowego ➤ Kierowca kat. C ➤ Kierowca kat. C+E ➤ Kierowca zawodowy ➤ Kierowca- mechanik ➤ Magazynier- operator wózka widłowego ➤ Maszynista pojazdów trakcyjnych ➤ Mechanik maszyn i urządzeń

Zapotrzebowanie		%	Szczegółowe zawody
			➤ Monter instalacji sieci wodno-kanalizacyjnych ➤ Monter stolarki okiennej ➤ Monter wentylarki ➤ Operator ➤ Operator, mechanik urządzeń transportowych ➤ Operator kolei ➤ Operator koparki ➤ Operator koparko-ładowarki ➤ Operator maszyn ➤ Operator maszyn budowlanych ➤ Operator maszyn CNC ➤ Operator maszyn i urządzeń ➤ Operator maszyn włókienniczych ➤ Operator suwnicy ➤ Operator wózka widłowego ➤ Operator żurawia kołowego ➤ Pilarz ➤ Pracownik fizyczny ➤ Pracownik produkcyjny ➤ Pracownik wulkanizacji ➤ Wulkanizator
9	Pracownicy wykonujący prace proste	1,8%	➤ Konserwator ➤ Ładowacz nieczystości ➤ Obsługa hotelowa ➤ Osoba sprzątająca ➤ Pakowacz ➤ Pokojowa ➤ Pomoc kuchenna ➤ Pomocnik budowlany ➤ Pracownik fizyczny ➤ Pracownik gospodarczo-porządkowy ➤ Pracownik gospodarczy ➤ Pracownik obsługi hotelowej ➤ Pracownik produkcyjny ➤ Robotnik drogowy ➤ Sortowacz ➤ Sprzątaczką ➤ Stróż nocny ➤ Szatniarz ➤ Woźna oddziałowa ➤ Woźna w przedszkolu ➤ Woźny
10	Trudno powiedzieć	48,7%	Nie dotyczy

Pracodawcy wskazali również prognozy zapotrzebowania na pracowników na najbliższe 5 lat. Ponad połowa pracodawców (54,1%) przewiduje zatrudnienie pracowników w takiej perspektywie czasowej, natomiast 38,3% z nich nie potrafiło tego określić.

Biorąc pod uwagę wszystkie powiaty województwa podkarpackiego, najwięcej planów zatrudnieniowych w perspektywie najbliższych 5 lat zadeklarowali przedsiębiorcy z powiatu bieszczadzkiego (66,7%), zaś najmniej – przedsiębiorcy z powiatu przemyskiego (36,4%). Należy zwrócić uwagę, że w 13 powiatach odsetek wskazań przewyższa wskaźnik wojewódzki (54,1%).

Wykres 7. Plany zatrudnieniowe w perspektywie 5 lat z uwzględnieniem województw

Warto zwrócić uwagę, że w kontekście różnej perspektywy czasowej skala planów zatrudnieniowych pracodawców też jest zróżnicowana: (31,4% pracodawców – 12 miesięcy; 24,3% – 3 lata; 54,1% – 5 lat) – jednocześnie w każdym z przypadków jest ona optymistyczna.

Pracodawcy, którzy zadeklarowali zwiększenie zatrudnienia w perspektywie 5-letniej, wskazali, w jakich zawodach zamierzają zatrudniać. Ich odpowiedzi zaprezentowano w podziale na wielkie grupy zawodów zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności.

Tabela 14. Zawody, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 5 najbliższych lat

Zapotrzebowanie		%	Szczegółowe zawody
Nie przewiduje się zapotrzebowania		7,6%	Nie dotyczy
Trudno powiedzieć		38,3%	Nie dotyczy
Przewiduje się zatrudnienie na następujące zawody: ⁶		54,1%	Nie dotyczy
1	Specjaliści	17,4%	➤ Choreograf ➤ Administrator sieci informatycznej ➤ Agent nieruchomości ➤ Aktor ➤ Akustyk informatyk ➤ Analityk ➤ Archeolog ➤ Architekt ➤ Architekt – projektowanie ➤ Archiwista ➤ Audytor - biegły rewident ➤ Diagnosta laboratoryjny ➤ Doradca ➤ Doradca finansowy ➤ Doradca podatkowy ➤ Doradca rolniczy ➤ Doradca zawodowy ➤ Dziennikarz ➤ Ekonomista ➤ Etnograf ➤ Farmaceuta ➤ Finansista ➤ Fizjoterapeuta ➤ Geodeta ➤ Grafik komputerowy ➤ Informatyk ➤ Inspektor badań nieniszczących ➤ Inspektor nadzoru robót budowlanych ➤ Inspektor transportu drogowego ➤ Instruktor kulturalno-oświatowy ➤ Instruktor lotniczy ➤ Instruktor strzelectwa ➤ Inżynier ➤ Inżynier budownictwa ➤ Inżynier elektroniki ➤ Inżynier mechanik ➤ Inżynier procesowy ➤ Inżynier środowiska ➤ IT manager ➤ Kadrowy ➤ Konstruktor ➤ Konsultant ślubny ➤ Konsultant w usługach doradztwa finansowego ➤ Koordynator projektu ➤ Kosmetolog ➤ Lekarz ➤ Lekarz specjalista ➤ Lekarz weterynarii ➤ Lektor języka angielskiego ➤ Lektor języka francuskiego ➤ Lektor języka niemieckiego ➤ Marketingowiec ➤ Mgr farmacji

⁶ W ramach analizy wzięto pod uwagę odpowiedzi respondentów wskazujące na poszukiwane zawody, po uwzględnieniu liczby pracowników planowanych do zatrudnienia – wyniki odnoszą się do liczby osób planowanych do zatrudnienia.

Zapotrzebowanie	%	Szczegółowe zawody
		➤ Mgr prac biurowych ➤ Nauczyciel ➤ Nauczyciel akademicki ➤ Nauczyciel edukacji przedszkolnej ➤ Nauczyciel języka angielskiego ➤ Nauczyciel muzyki ➤ Nauczyciel praktycznej nauki zawodu ➤ Nauczyciel przedmiotów zawodowych ➤ Nauczyciel przedmiotów zawodowych ➤ Nauczyciel wychowania przedszkolnego ➤ Optometrysta ➤ Pedagog ➤ Pedagog osób z niepełnosprawnością intelektualną ➤ Pielęgniarka ➤ Podinspektor ➤ Pomocnik geologa ➤ Pośrednik ➤ Pośrednik w obrocie nieruchomościami ➤ Pracownik do ochrony zabytków ➤ Pracownik medyczny ➤ Pracownik naukowy ➤ Prawnik ➤ Programista ➤ Programista java, php, mobile ➤ Programista/wdrożeniowiec ➤ Projektant ➤ Projektant wnętrz ➤ Psycholog ➤ Redaktor ➤ Rzecznik patentowy ➤ Specjalista budownictwa ➤ Specjalista ds. administracji ➤ Specjalista ds. energii odnawialnej ➤ Specjalista ds. funduszy europejskich ➤ Specjalista ds. inwestycji ➤ Specjalista ds. kadr ➤ Specjalista ds. kadr i płac ➤ Specjalista ds. marketingowych ➤ Specjalista ds. obsługi klienta ➤ Specjalista ds. promocji ➤ Specjalista ds. sprzedaży wycieczek ➤ Specjalista ds. studia nagrań, animator kultury ➤ Specjalista ds. szkoleń ➤ Specjalista ds. turystyki ➤ Specjalista ds. zagranicznych ➤ Specjalista ds. zamówień publicznych ➤ Specjalista IT ➤ Specjalista terapii uzależnień ➤ Stażysta w dziale audytu ➤ Surdologopeda ➤ Terapeuta ➤ Tester ➤ Tłumacz ➤ Tłumacz języków obcych ➤ Tłumacz przysięgły ➤ Trener ➤ Trener biznesu ➤ Trener informatyk ➤ Trener/coach ➤ Weterynarz ➤ Wychowawca ➤ Zarządca nieruchomości ➤ Zarządzanie i obrót nieruchomościami ➤ Zawody medyczne

Zapotrzebowanie		%	Szczegółowe zawody
2	Technicy i inny średni personel	10,1%	➤ Administracja pracy redakcji ➤ Agent celny ➤ Agent ubezpieczeniowy ➤ Akustyk ➤ Animator kultury ➤ Asystent/konsultant ➤ Asystent projektanta ➤ Asystentka stomatologiczna ➤ Automatyk ➤ Bibliotekarz ➤ Bosman ➤ Brygadzysta ➤ Dietetyk ➤ Elektrotechnik ➤ Elektryk-automatyk ➤ Energetyk ➤ Fotograf ➤ Fotograf/grafik ➤ Informatyk ➤ Instalator sieci ➤ Instalator wod kan gaz ➤ Kontroler jakości ➤ Księgowy ➤ Leśniczy ➤ Masażysta ➤ Mechatronik ➤ Muzyk ➤ Opiekun osób starszych ➤ Poligraf ➤ Pracownik administracyjno-biurowy ➤ Pracownik administracyjny uczelni wyższej ➤ Pracownik administracji samorządowej ➤ Pracownik księgowości ➤ Pracownik laboratoryjny ➤ Pracownik samorządowy ➤ Pracownik socjalny ➤ Pracownik wsparcia rodziny ➤ Przedstawiciel handlowy ➤ Referent ➤ Referent ds. turystyki ➤ Siatkarz ➤ Siatkarz zawodowy ➤ Spedytor ➤ Technik budownictwa ➤ Technik weterynarii ➤ Terapeuta ➤ Urzędnik
3	Pracownicy biurowi	3,6%	➤ Agent ubezpieczeniowy ➤ Asystent osoby niepełnosprawnej ➤ Doradca ➤ Florysta ➤ Geodeta ➤ Inspektor BHP ➤ Kontroler do spraw ochrony środowiska ➤ Księgowy ➤ Magazynier ➤ Obsługa biurowa ➤ Pozostali pracownicy obsługi biurowej ➤ Pracownik biura nieruchomości ➤ Pracownik biurowy ➤ Pracownik biurowy średniego szczebla ➤ Przedstawiciel handlowy ➤ Recepcjonista ➤ Sekretarka ➤ Technik dentystyczny

Zapotrzebowanie		%	Szczegółowe zawody
			➤ Technik informatyk ➤ Technik prac biurowych
4	Pracownicy usług i sprzedawcy	8,9%	➤ Agent biura turystycznego ➤ Asystent nauczyciela ➤ Barman ➤ Doradca klienta ➤ Fryzjer ➤ Garmażer kucharz ➤ Gastronomia ➤ Groomer ➤ Handlowiec ➤ Instruktor jazdy kat. B ➤ Instruktor nauki jazdy ➤ Intendent ➤ Kelner ➤ Kosmetyczka ➤ Kucharz ➤ Linergista ➤ Operator call center ➤ Opiekun ➤ Opiekun dzieci ➤ Opiekun kluczowych klientów ➤ Pilot wycieczek ➤ Pilot wycieczek rowerowych ➤ Pośrednik sprzedaży ➤ PR-owiec ➤ Pracownik ochrony ➤ Przewodnik turystyczny ➤ Przewodnik wycieczek ➤ Robotnik gospodarczy ➤ Sprzedawca ➤ Sprzedawca w branży budowlanej ➤ Sprzedaż - obrót częściami do samochodów ➤ Sprzedaż i obsługa szkoleń ➤ Strażak ➤ Strażnik miejski ➤ Turystyka
5	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,4%	➤ Ogrodnik ➤ Pilarz ➤ Pracownik gospodarczy/ogrodniczy ➤ Rolnik
6	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	10,0%	➤ Brukarz ➤ Ceramik ➤ Cieśla ➤ Dekarz ➤ Elektromonter ➤ Elektronik ➤ Elektryk ➤ Fryzjer ➤ Hydraulik ➤ Instalator wod kan gaz ➤ Konserwator ➤ Konserwator dźwigów ➤ Krawiec ➤ Krojczy ➤ Kuśnierz ➤ Malarz ➤ Malarz piaskowy ➤ Malarz przemysłowy ➤ Malarz - konserwator ➤ Malarz - tapeciarz ➤ Mechanik ➤ Mechanik samochodowy ➤ Monter instalacji ➤ Montaż stolarki okiennej

Zapotrzebowanie		%	Szczegółowe zawody
			➤ Monter ➤ Monter elektrotechnik ➤ Monter klimatyzacji ➤ Monter sieci wod-kan ➤ Monter układów automatyki ➤ Monter zbrojenia ➤ Murarz ➤ Operatorów maszyn do metali ➤ Operatorzy maszyn do przerobu drewna ➤ Piekarz ➤ Pomocnik budowlany ➤ Pomocnik do prac remontowo – wykończeniowych ➤ Pracownik budowlany ➤ Pracownik do cięcia złomu ➤ Pracownik do wykończenia wnętrz ➤ Pracownik fizyczny ➤ Pracownik fizyczny (budownictwo) ➤ Pracownik gospodarczy ➤ Pracownik obsługujący linię produkcyjną ➤ Pracownik produkcyjny ➤ Pracownik tartaku ➤ Pracownik wysokościowy ➤ Produkcja konstrukcji aluminiowych ➤ Robotnik gospodarczy ➤ Rymarz ➤ Spawacz ➤ Spawacz metodą 141, 135, 111 ➤ Stolarz ➤ Stolarz meblowy ➤ Szwaczka ➤ Ślusarz ➤ Ślusarz/spawacz ➤ Tapicer ➤ Tokarz ➤ Tokarz frezer ➤ Zawody ogólnobudowlane
7	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2,7%	➤ Kierowca ➤ Kierowca autobusu ➤ Kierowca koparki, równiarki ➤ Kierowca magazynier ➤ Kierowca samochodu ciężarowego ➤ Kierowca kat. C ➤ Kierowca kat. C+E ➤ Kierowca zawodowy ➤ Kierowca- mechanik ➤ Magazynier- operator wózka widłowego ➤ Maszynista pojazdów trakcyjnych ➤ Mechanik maszyn i urządzeń ➤ Monter instalacji sieci wodno-kanalizacyjnych ➤ Monter wentylarki ➤ Operator, mechanik urządzeń transportowych ➤ Operator kolei ➤ Operator maszyn budowlanych ➤ Operator wózka widłowego ➤ Pracownik produkcyjny
8	Pracownicy wykonujący prace proste	2,2%	➤ Ładowacz nieczystości ➤ Osoba sprzątająca ➤ Pakowacz ➤ Pokojowa ➤ Pomoc kuchenna ➤ Pomocnik budowlany ➤ Pracownik fizyczny ➤ Pracownik gospodarczo-porządkowy ➤ Pracownik produkcyjny ➤ Sortowacz

Zapotrzebowanie		%	Szczegółowe zawody
			➤ Sprzątaczką ➤ Stróż nocny ➤ Szatniarz ➤ Woźna oddziałowa ➤ Woźny
9	Trudno powiedzieć	44,9%	Nie dotyczy

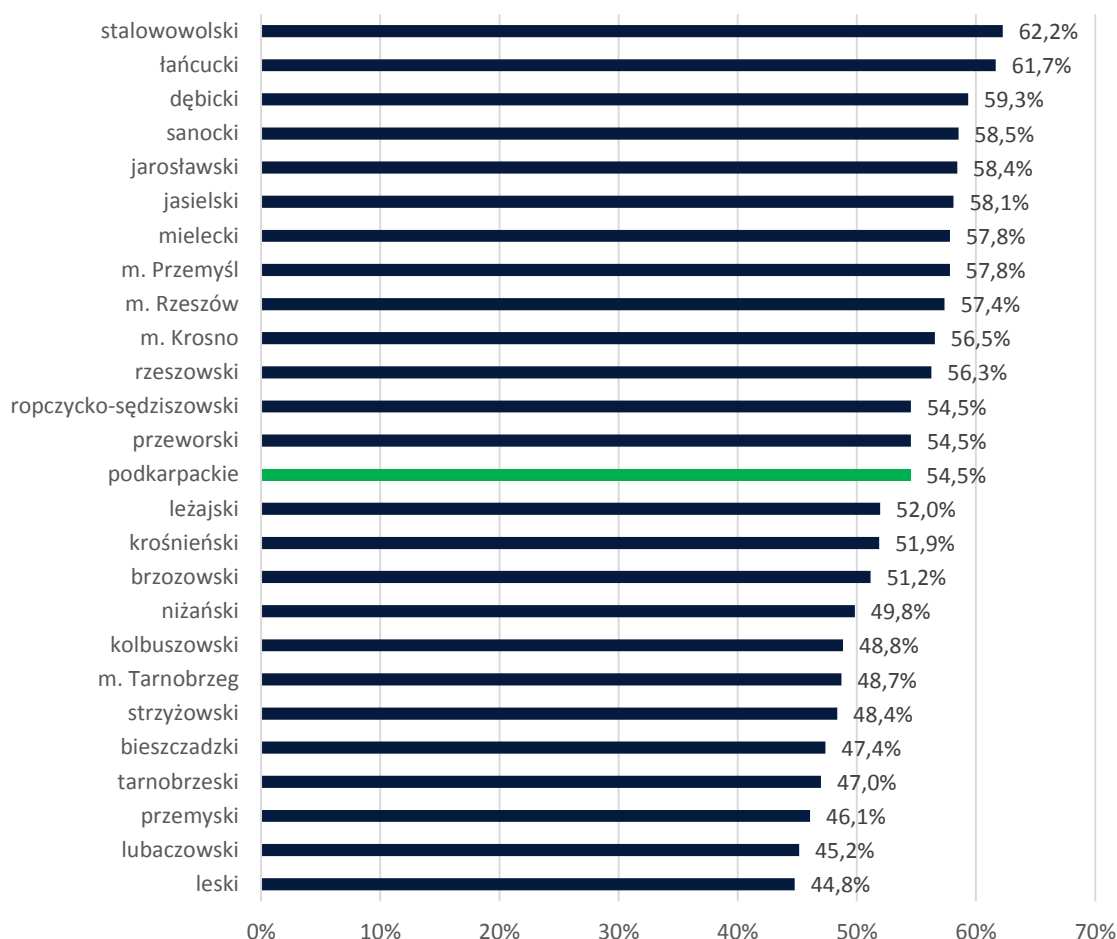
W województwie podkarpackim występowanie problemów ze znalezieniem odpowiedniego pracownika zadeklarowało aż 54,5% respondentów (postawę zdecydowaną wyraziło 39,6% pracodawców).

Tabela 15. Problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika

Problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika							
Województwo podkarpackie	Tak	Raczej tak	Skumulowane tak	Raczej nie	Nie	Skumulowane nie	Trudno powiedzieć
N	4039	1522	5561	2023	2194	4217	415
%	39,6%	14,9%	54,5%	19,9%	21,5%	41,4%	4,1%

Najwięcej problemów ze znalezieniem odpowiedniego pracownika zadeklarowali przedsiębiorcy z powiatu stalowowolskiego oraz łańcuckiego. Z kolei najmniej takich problemów mają pracodawcy z powiatu leskiego i lubaczowskiego. Ponadto warto zauważyć, że w 13 powiatach odsetek wskazań przewyższa wskaźnik wojewódzki (54,5%).

Wykres 8. Problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika z uwzględnieniem powiatów

Analiza problemów ze znalezieniem pracownika w grupach przedsiębiorstw uwzględniających poziom zatrudnienia wskazuje, że problemy te w znacznym stopniu (dotyczy połowy lub więcej przedsiębiorców) występują w niemal wszystkich grupach przedsiębiorstw – najczęściej zgłaszają je przedstawiciele firm dużych (71,4%) i największych (80,0%).

Tabela 16. Problemy ze znalezieniem pracownika w korelacji z wielkością przedsiębiorstwa

Problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika			
Województwo podkarpackie	Skumulowane tak	Skumulowane nie	Trudno powiedzieć
Nie zatrudniam obecnie pracowników	34,9%	54,9%	10,2%
Od 1 – 9 pracowników	61,2%	36,5%	2,3%
Od 10 – 49 pracowników	52,5%	44,8%	2,7%
Od 50 – 249 pracowników	64,6%	31,6%	3,8%
Od 250 – 999 pracowników	71,4%	26,8%	1,8%
1000 pracowników i więcej	80,0%	16,7%	3,3%

Poniższa tabela prezentuje zestawienie odpowiedzi na pytanie o problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika z uwzględnieniem dominującej branży przedsiębiorstwa.

Tabela 17. Problemy ze znalezieniem pracownika z uwzględnieniem dominującej branży przedsiębiorstwa

Problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika			
Województwo podkarpackie	Skumulowane tak	Skumulowane nie	Trudno powiedzieć
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	51,0%	41,5%	7,5%
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	43,8%	50,0%	6,3%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	65,0%	34,4%	0,6%
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	50,0%	50,0%	0,0%
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	49,2%	44,1%	6,8%
Sekcja F – Budownictwo	67,8%	29,8%	2,3%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	53,8%	42,2%	4,1%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	59,1%	36,7%	4,2%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	71,5%	24,8%	3,7%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	62,6%	30,0%	7,4%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	47,8%	45,0%	7,2%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	49,7%	42,5%	7,8%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	43,3%	52,6%	4,1%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	45,1%	50,0%	4,9%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	41,5%	54,9%	3,7%
Sekcja P – Edukacja	50,8%	46,4%	2,8%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	52,1%	45,0%	3,0%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	45,9%	49,5%	4,6%
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	60,8%	34,1%	5,1%
Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	100,0%	0,0%	0,0%
Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	51,9%	44,4%	3,7%

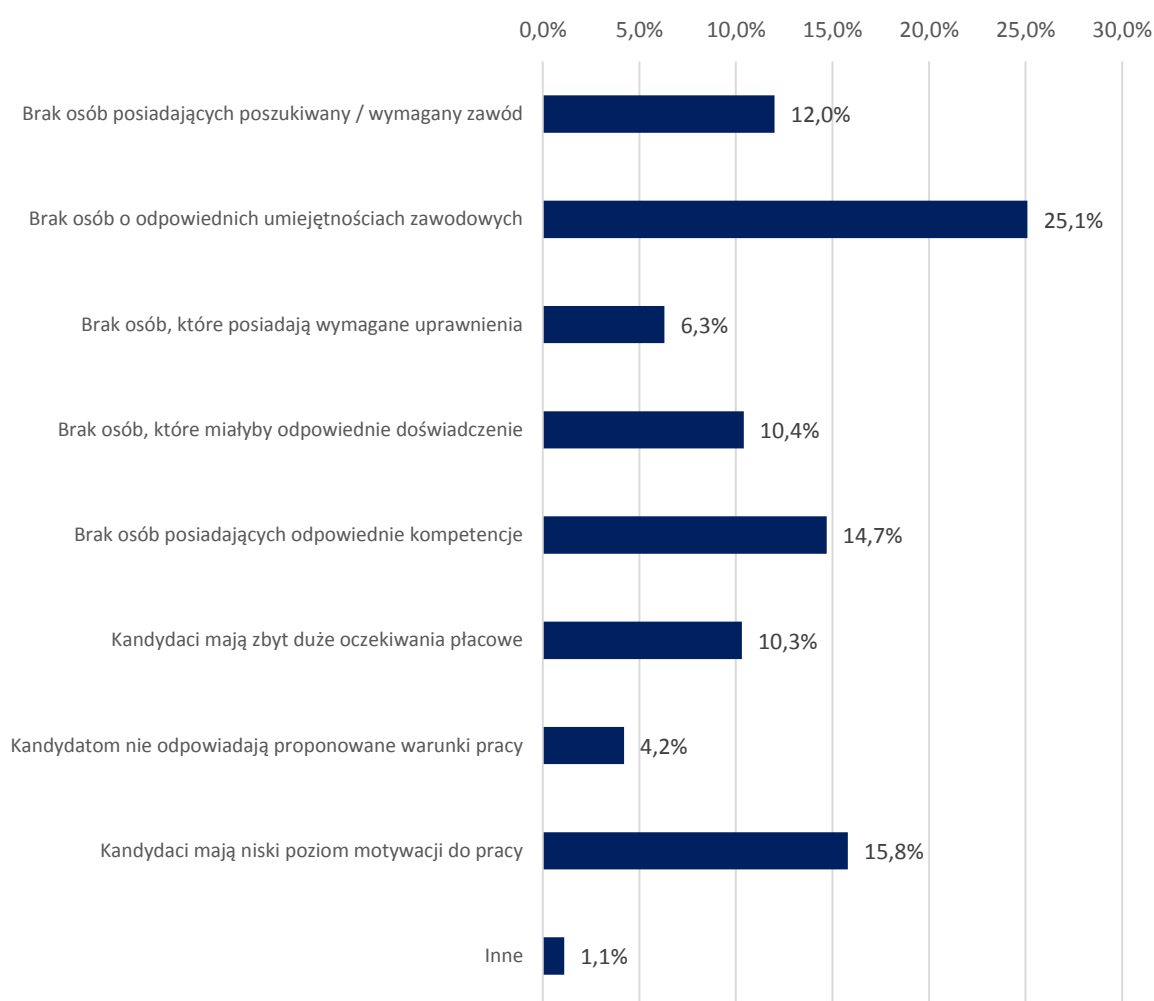
Dalsza analiza odpowiedzi pokazuje, czy w firmach planujących zwiększenie zatrudnienia w perspektywie najbliższego roku występowały kiedykolwiek problemy ze znalezieniem odpowiedniego kandydata – okazuje się, że pomimo występujących problemów (aż 74,1% firm, które planują zatrudniać zgłosiło problemy ze znalezieniem pracowników), firmy kontynuują plany zatrudnieniowe (nie widać efektu hamowania rozwoju liczebnego firm z tego powodu).

Tabela 18. Problemy ze znalezieniem pracownika z uwzględnieniem planów zatrudnienia pracowników w perspektywie 12 miesięcy

Problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika			
Województwo podkarpackie	Skumulowane tak	Skumulowane nie	Trudno powiedzieć
Planowane zatrudnienie (skumulowane tak)	74,1%	22,6%	3,3%
Nieplanowane zatrudnienie (skumulowane nie)	43,8%	52,6%	3,5%
Trudno powiedzieć	52,7%	39,2%	8,1%

Kategorie problemów ze znalezieniem odpowiedniego pracownika, z którymi kiedykolwiek borykali się pracodawcy, odnoszą się w głównej mierze do postaw potencjalnych pracowników i dopasowania ich kwalifikacji do potrzeb pracodawców (trzy najczęściej wskazywane problemy to: „brak osób o odpowiednich umiejętnościach zawodowych” – 25,1%; „kandydaci mają niski poziom motywacji do pracy” – 15,8% oraz „brak osób posiadających odpowiednie kompetencje” – 14,7%).

Wykres 9. Problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika – dane szczegółowe

Poniższa tabela prezentuje, jakie problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika występowały w firmach o określonej branży według PKD 2007.

Tabela 19. Rodzaj problemów ze znalezieniem odpowiedniego pracownika z uwzględnieniem branży przedsiębiorstwa

Problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika									
Województwo podkarpackie	Brak osób posiadających poszukiwany / wymagany zawód	Brak osób o odpowiednich umiejętnościach zawodowych	Brak osób, które posiadają wymagane uprawnienia	Brak osób, które miałyby odpowiednie doświadczenie	Brak osób posiadających odpowiednie kompetencje	Kandydaci mają zbyt duże oczekiwania płacowe	Kandydatom nie odpowiadają proponowane warunki pracy	Kandydaci mają niski poziom motywacji do pracy	Inne
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	17,8%	20,9%	3,1%	7,8%	16,3%	14,0%	6,2%	14,0%	0,0%
Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie	28,6%	14,3%	14,3%	14,3%	0,0%	0,0%	14,3%	0,0%	14,3%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	17,8%	29,8%	4,5%	7,2%	8,7%	12,3%	4,5%	13,9%	1,2%
Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	16,7%	22,2%	11,1%	5,6%	16,7%	16,7%	5,6%	0,0%	5,6%
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	13,8%	20,7%	34,5%	10,3%	6,9%	3,4%	6,9%	0,0%	3,4%
Sekcja F – Budownictwo	15,6%	39,7%	3,8%	5,9%	8,7%	7,9%	2,8%	14,4%	1,1%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10,0%	23,1%	4,6%	12,5%	16,2%	10,7%	3,4%	18,5%	1,1%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	11,4%	13,6%	13,6%	10,0%	10,0%	11,4%	4,3%	24,3%	1,4%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	10,1%	16,1%	1,6%	6,9%	14,9%	12,5%	7,3%	28,6%	2,0%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	5,7%	31,3%	0,5%	7,6%	19,9%	14,7%	0,0%	19,0%	1,4%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2,4%	28,9%	3,6%	10,2%	22,9%	12,0%	1,2%	18,1%	0,6%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5,5%	26,0%	1,4%	6,2%	20,5%	15,8%	11,6%	13,0%	0,0%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6,3%	33,6%	3,1%	14,3%	20,3%	9,8%	1,4%	10,1%	1,0%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10,9%	16,7%	9,4%	11,6%	24,6%	15,2%	0,7%	10,9%	0,0%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	12,5%	20,3%	12,5%	15,3%	15,9%	8,1%	8,1%	4,4%	2,7%
Sekcja P – Edukacja	14,3%	14,3%	11,3%	14,8%	14,3%	11,0%	4,3%	15,4%	0,3%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	21,6%	17,8%	11,2%	12,6%	13,7%	7,4%	6,6%	8,2%	1,1%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8,6%	26,6%	6,5%	12,9%	15,1%	10,1%	3,6%	14,4%	2,2%

Problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika									
Województwo podkarpackie	Brak osób posiadających poszukiwany / wymagany zawód	Brak osób o odpowiednich umiejętnościach zawodowych	Brak osób, które posiadają wymagane uprawnienia	Brak osób, które miałyby odpowiednie doświadczenie	Brak osób posiadających odpowiednie kompetencje	Kandydaci mają zbyt duże oczekiwania płacowe	Kandydatom nie odpowiadają proponowane warunki pracy	Kandydaci mają niski poziom motywacji do pracy	Inne
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	10,2%	28,9%	6,0%	7,9%	13,2%	7,8%	3,9%	21,4%	0,8%
Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	14,3%	28,6%	0,0%	7,1%	7,1%	28,6%	7,1%	0,0%	7,1%

4. Załącznik

Wzór kwestionariusza ankiety

1. Ilu pracowników zatrudnia Państwa firma/instytucja? (pytanie jednokrotnego wyboru) ☐ nie zatrudniam obecnie pracowników ☐ 1 do 9 pracowników ☐ od 10 do 49 pracowników ☐ od 50 do 249 pracowników ☐ od 250 do 999 pracowników ☐ 1000 i więcej pracowników
2. Czy w ciągu najbliższych 12 miesięcy w Państwa firmie/instytucji planowane jest zatrudnienie nowych pracowników? (pytanie jednokrotnego wyboru) ☐ tak ☐ raczej tak ☐ raczej nie /przejdźcie do pytania 4/ ☐ nie /przejdźcie do pytania 4/ ☐ trudno powiedzieć /przejdźcie do pytania 4/
3. W jakich zawodach Państwa firma/instytucja planuje zatrudnienie nowych pracowników w ciągu najbliższych 12 miesięcy? Proszę określić zawody możliwie jak najdokładniej. (ankieter prosi o wskazanie co najmniej 1, a maksymalnie 5 zawodów) Zawód 1 – ile osób? Zawód 2 – ile osób? Zawód 3 – ile osób? Zawód 4 – ile osób? Zawód 5 – ile osób? ☐ trudno powiedzieć /przejdźcie do pytania 4/ /Pytania odnoszące się do poszczególnych wskazanych zawodów/ Porozmawiajmy teraz o Państwa oczekiwaniach względem kandydatów ubiegających się o to stanowisko, to jest na temat tego, kogo <u>chcieliby</u> Państwo zatrudnić. 3.1. Jaki poziom wykształcenia będzie oczekiwany od kandydatów? Proszę precyzyjnie określić poziomy i kierunki kształcenia. (pytanie jednokrotnego wyboru; w przypadku podania wykształcenia zasadniczego zawodowego, średniego technicznego bądź wyższego, ankieter dopytuje o kierunek i wpisuje go w odpowiednim polu, np. cukiernik, prawo administracyjne, finanse i rachunkowość, budownictwo drogowe.) ☐ podstawowe ☐ gimnazjalne ☐ zasadnicze zawodowe, jaki kierunek/specjalność? ☐ średnie ogólnokształcące ☐ średnie zawodowe lub policealne, jaki kierunek/specjalność? ☐ wyższe, jaki kierunek/specjalność/ obszar kształcenia/nieważne jakie? ☐ brak konkretnych oczekiwań
3.2. Czy od kandydatów będzie oczekiwane doświadczenie zawodowe? (pytanie jednokrotnego wyboru; w przypadku wyboru przez respondenta odpowiedzi „tak”, ankieter dopytuje dodatkowo o rodzaj doświadczenia i czas jego trwania; dopuszcza się możliwość zaznaczenia jednocześnie doświadczenia ogólnego oraz na podobnym stanowisku) ☐ tak ☐ ogólne: ☐ krótsze niż rok ☐ od roku do 2 lat ☐ od 2 lat do 5 lat ☐ powyżej 5 lat ☐ na podobnym stanowisku: ☐ krótsze niż rok ☐ od roku do 2 lat ☐ od 2 lat do 5 lat ☐ powyżej 5 lat ☐ nie

☐ trudno powiedzieć
3.3. Jakie kwalifikacje będą wymagane od kandydatów ubiegających się o to stanowisko? (pytanie wielokrotnego wyboru)
1. dotyczące obsługi urządzeń i maszyn, jakie?
2. dotyczące wykonywania czynności innych niż obsługa urządzeń, jakie?
3. dotyczące obsługi programów komputerowych, jakie?
4. dotyczących znajomości języków obcych, jakie?
5. dotyczące posiadania prawa jazdy, jakie?
6. zawodowe, wymagane prawnie do pracy, jakie?
7. zawodowe, nie wymagane prawnie, lecz użyteczne do pracy, jakie?
8. inne, jakie?
9. brak konkretnych oczekiwań
10. trudno powiedzieć
3.4. Jakie kompetencje (zdolności i/lub predyspozycje psychospołeczne) powinni posiadać kandydaci ubiegający się o to stanowisko? Proszę wymienić maksymalnie 5 najważniejszych kompetencji oczekiwanych od kandydatów. (ankieter odczyta pytanie i wpisze w odpowiednie pola cechy wskazane przez respondentów; w przypadku braku oczekiwań co do cech i zdolności kandydatów, pola pozostaną puste)
☐
☐
☐
☐
☐
/Koniec bloku pytań dot. konkretnego zawodu/stanowiska/
4. Na jakich pracowników Państwa firmy/instytucji prognozują Państwo zapotrzebowanie w ciągu najbliższych 3 lat? Proszę określić zawody/stanowiska możliwie jak najdokładniej. (ankieter prosi o wskazanie co najmniej 1, a maksymalnie 5 zawodów/stanowisk i wpisuje je w przeznaczone do tego pola)
☐ nie przewiduje się zapotrzebowania /przejdźcie do pytania 6/
☐ trudno powiedzieć /przejdźcie do pytania 6/
☐ na następujące zawody:
Zawód 1
Zawód 2
Zawód 3
Zawód 4
Zawód 5
5. Na jakich pracowników Państwa firmy/instytucji prognozują Państwo zapotrzebowanie w ciągu najbliższych 5 lat? Proszę określić zawody/stanowiska możliwie jak najdokładniej. (ankieter prosi o wskazanie co najmniej 1, a maksymalnie 5 zawodów/stanowisk i wpisuje je w przeznaczone do tego pola)
☐ nie przewiduje się zapotrzebowania
☐ trudno powiedzieć
☐ na takie same zawody, jak w przypadku 3 lat
☐ na inne zawody, niż w przypadku 3 lat – jakie?
Zawód 1
Zawód 2
Zawód 3
Zawód 4
Zawód 5
6. Czy Państwa firma/instytucja kiedykolwiek napotkała problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika? (pytanie jednokrotnego wyboru)
☐ tak
☐ raczej tak
☐ raczej nie /przejdźcie do pytania 8/
☐ nie /przejdźcie do pytania 8/
☐ trudno powiedzieć /przejdźcie do pytania 8/
7. Czym były spowodowane te problemy? (pytanie jednokrotnego wyboru)
☐ brak osób posiadających poszukiwany/wymagany zawód
☐ brak osób o odpowiednich umiejętnościach zawodowych
☐ brak osób, które posiadają wymagane uprawnienia
☐ brak osób, które miałyby odpowiednie doświadczenie
☐ brak osób posiadających odpowiednie kompetencje
☐ kandydaci mają zbyt duże oczekiwania płacowe
☐ kandydatom nie odpowiadają proponowane warunki pracy
☐ kandydaci mają niski poziom motywacji do pracy
☐ inne, jakie?

8. Proszę wskazać w jakich branżach działa Państwa firma/instytucja.*(ankieter prosi o podanie sekcji PKD)*

Sekcja PKD	Główna branża	Inne branże
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		
B. Górnictwo i wydobywanie		
C. Przetwórstwo przemysłowe		
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych		
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją		
F. Budownictwo		
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle		
H. Transport i gospodarka magazynowa		
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi		
J. Informacja i komunikacja		
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości		
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca		
O. Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		
P. Edukacja		
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		
S. Pozostała działalność usługowa		
T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby		
U. Organizacje i zespoły eksterytorialne		

9. Proszę wskazać w jakim powiecie zlokalizowana jest Państwa firma/instytucja.*(ankieter prosi o podanie powiatu)***Lokalizacja**

- ☐ bieszczadzki
☐ brzozowski
☐ dębicki
☐ jarosławski
☐ jasielski
☐ kolbuszowski
☐ Krosno
☐ krośnieński
☐ leski
☐ leżajski
☐ lubaczowski
☐ łańcucki
☐ mielecki
☐ niżański
☐ przemyski
☐ Przemyśl
☐ przeworski
☐ ropczycko-sędziszowski
☐ rzeszowski

☐ Rzeszów
☐ sanocki
☐ stalowowolski
☐ strzyżowski
☐ Tarnobrzeg
☐ tarnobrzesci